

L.I.F.E. RAPPORT ANNWALI 2025

***Qed niċcelebraw 10 snin ta'
L.I.F.E.***

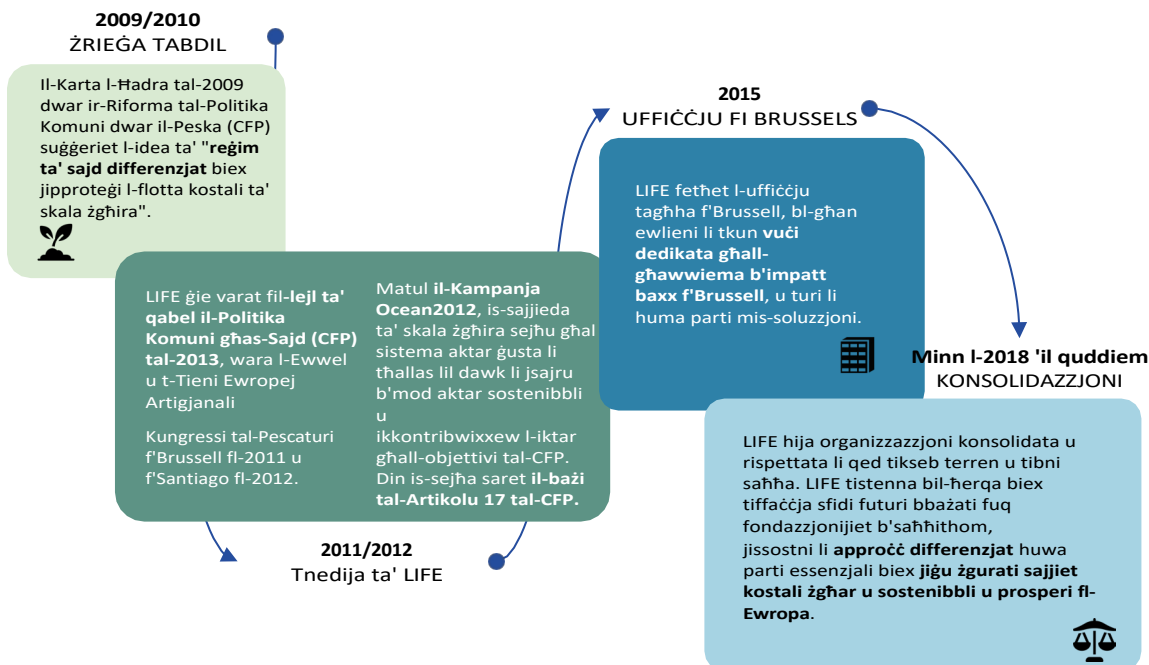
Li tgħaqqad lis-sajjieda żgħar Ewropej
biex jinkisbu sajd ġust, baħar b'saħħtu
u komunitajiet tas-sajd vibranti

Tabella tal-Kontenut

INTRODUZZJONI: ĊELEBRAZZJONI TA' 10 SNIN TAL-LIFE	2
Trattament Ġust għall-Peska Kostali ta' Skala Żgħira (SSCF)	2
L-iktar passi ewlenin fit-triq: 2015 sa 2025	3
X'nbidel?	4
Punti ewlenin ta' 2025	5
IFORMA L-GĦAQDA: L-AKTAR TALBIET PRINĊIPALI TA' LIFE	7
IMPEGN TA' LIVELL GĦOLI MAL-KUMMISSJONI COSTAS KADIS	8
Tmexxija tal-SSCF fuq livell globali	10
Politika tal-UE& Suċċessi fl-Avukati 2025	12
Il-Kampanja Make Fishing Fair	12
Evalwazzjoni tal-CFP	17
Il-Baġit li Jmiss tal-Kummissjoni Ewropea (MFF) fil-Kuntest tal-Evalwazzjoni tal-CFP	18
Il-Patt Ewropew tal-Oċean& Il-Liġi tal-Oċean	18
Riforma tal-baži xjentifika għall-ġestjoni tas-sajd	20
Sħubija għat-Transizzjoni tal-Enerġija (ETP)	20
Regolament ta' Kontroll& Deroga għall-Portijiet Imniżżla	22
Pjanifikazzjoni Spazjali Marittima u Żona Regenerattiva ta' 12-il Mija	23
Riflessjoni mill-ġdid dwar il-peska: viżjoni għal peska b'impatt baxx fl-Ewropa	24
ATTIVITAJIET REĠJONALI: LIFE AT THE WATER FACE	25
Saħħa l-Rappreżentanza fil-Kunsilli Konsultattivi (reġjuni	25
Baltiku& Reġjun tal-Baħar tat-Tramuntana	26
Mediterran& Reġjun tal-Baħar Iswed	29
Reġjun Atlantiku	29
PROĠETTI& INNOVAZZJONI	30
Fish-X: Diġitalizzazzjoni għall-Peska Ġusta u Sostenibbli	30
Round Goby: It-trasformazzjoni ta' speċi invażiva f'opportunità	31
Seaglow: Innovazzjoni għall-Peska Reżiljenti għall-Klima	33
Sistema ta' Garanzija Partecipattiva (PGS) għas-SSCF	34
KOMUNIKAZZJONIJIET, AVVENIMENTI& MEMBERSHIP	35
PROĊESSI INTERNI& GOVERNANZA	35
Tkabbir tal-Membri& saħħaħ il-gvernanza	35
Is-Segretarjat ta' LIFE iżid il-kapaċità	37
SOMMARJU FINANZJARJU 2025 U BAĠIT 2026	37
Finanzi LIFE 2025	37
QED NĦARSU 'L QUDDIEM LEJN 2026	42

INTRODUZZJONI: ĊELEBRAZZJONI TA' 10 SNIN TAL-LIFE

Is-sena 2025 timmarka **għaxar snin minn meta LIFE fethet l-uffiċċju tagħha f'Brussell**. Huwa xieraq li nħarsu lura lejn dak li ntlehaq u dak li nbidel matul dawn l-għaxar snin. F'ċertu sens, l-evoluzzjoni ta' LIFE seħħet permezz ta' erba' stadji differenti: germinazzjoni (2009/10), tnedija (2011/2012), bidu (2014-2018) u konsolidazzjoni (2018 'il quddiem). Minn Novembru 2018, LIFE għie rreġistrat fil-Belġju bħala organizzazzjoni mhux għall-profitt (ASBL).

Trattament Ġust għas-Sajd Kostali ta' Skala Żgħira (SSCF)

Mill-bidu, LIFE sejjaħ għall-trattament ġust tas-SSCF, b'aċċess ġust għar-rizorsi, is-swieq, l-appoġġ settorjali u l-mejda tad-deċiżjonijiet.

Biex jindirizza s-sistema ingusta tal-kwoti, LIFE enfasizza l-bżonn tal-implimentazzjoni sħiħa tal-Artikolu 17 fl-ispirtu tal-liġi. Dan huwa inkluż fir-Rikonoxximent 33, li jgħid li: "L-aċċess għall-attivitajiet tas-sajd għandu jkun ibbażat fuq kriterji trasparenti u oġġettivi, inklużi dawk ta' natura ambjentali, soċjali u ekonomika. L-Istati Membri għandhom jipromwovu s-sajd responsabbli billi jipprovdu inċentivi lil dawk l-operaturi li jsajdu b'mod li jikkawża l-inqas ħsara lill-ambjent u li jipprovdu l-akbar benefiċċji għas-soċjetà."

Il-wiċċ l-ieħor tal-munita tal-ħatt ġust huwa aċċess ġust għas-swieq, fejn id-differenzazzjoni tal-prodotti SSCF u l-appoġġ settorjali għall-Organizzazzjonijiet tal-Produtturi (POs) SSCF u strutturi oħra huma vitali. Aċċess ġust għall-mejda tad-deċiżjoni jinkludi aċċess ġust għall-Kunsilli Konsultattivi, proċessi ta' konsultazzjoni u funzjonari Ewropej responsabbli għall-proposti leġislattivi u s-superviżjoni.

Il-punti ewlenin fit-triq: 2015 sa 2025

Matul il-vjaġġ ta' LIFE sa l-2025, inkisbu diversi passi sinifikanti. Hawn xi wħud minnhom li jistħoqqilhom attenzjoni:

LIFE TISIR ATTIVA FI KUNSILLI KONSULTATTIVI

Ix-xogħol ta' LIFE fil-livelli reġjonali u lokali qawwied ir-rwoli tal-Membri ta' LIFE fil-Kunsill Konsultattiv tal-Baħar Baltiku (BSAC), billi appoġġja ħames Assoċjazzjonijiet Membri biex jingħaqdu mal-Kumitat Eżekuttiv tal-BSAC (2016–18 u għaddej). Imbagħad LIFE ingħaqdet ma' żewġ Kunsilli Konsultattivi (KK) oħra: il-Kunsill Konsultattiv tas-Swieq (MAC) mill-2016 sal-2021 u l-Kunsill Konsultattiv tal-Mediterran (MedAC) - 2016–2021 u 2025-għaddej, bil-membri ta' LIFE jipparteċipaw ukoll fil-Kunsilli Konsultattivi tal-Ilmijiet tat-Tramuntana tal-Punent (NWW AC) u tal-Ilmijiet tal-Punent tan-Nofsinhar (SWW AC).

LIFE HUWA SHAB FUNDATUR FIL-GFCM FRIENDS OF SSF

Fil-Mediterran, LIFE saret sieħba fundatriċi fil-"Pjattaforma tal-Ħbieb tal-Peska ta' Skala Żgħira" fi ħdan il-Kummissjoni Ġenerali għall-Peska fil-Mediterran u fil-Baħar Iswed (GFCM) biex tippromwovi u tappoġġja l-implimentazzjoni tal-Pjan Reġjonali ta' Azzjoni għall-Peska ta' Skala Żgħira (RPOA SSCF), l-ewwel strument reġjonali ta' ġestjoni tal-peska dwar il-peska ta' skala żgħira adottat minn Organizzazzjoni Reġjonali għall-Ġestjoni tal-Peska (RFMO).

LIFE JIMMENXA FLIMKIEN KAMPANJA MADWAR L-UE KONTRA L-PESCA BIL-PULSU ELEKTRIKU

Fil-livell Ewropew, LIFE kien wieħed mill-mexxejja fil-kampanja Ewropea kollha kontra t-trawling bil-puls elettriku, u żvela n-nuqqas ta' trasparenza, l-użu ħażin tas-sussidji, u l-ħsara soċjali u ambjentali kkawżata minn dan il-metodu ta' sajd. Il-kampanja wasslet biex il-Parlament Ewropew għalaq il-lakuna fir-Regolament dwar il-Miżuri Tekniċi, u b'hekk ipprojbixxa b'mod effettiv it-tagħmir fl-2018.

ALLOKAZZJONI TAL-KWOTA TAL-TUNA BLUFFIN IRRICONOSCIUTA BĦALA INĠUSTA

Is-sistema inġusta ta' allokazżjoni tal-kwota tat-tonn bluefin fi Franza ġiet rikonoxxuta bħala tali mill-qradi Franciżi. Fl-2021, il-Qorti Amministrattiva ta' Montpellier iddeċidiet li "il-mekkaniżmu ta' allokazżjoni tal-kwota tat-tonn bluefin ma jilħaqx ir-rekwiżiti Ewropej meħtieġa

standards, mhux trasparenti u lanqas oġġettivi, u jonqos milli jiehu kont xieraq tal-Artikolu 17". Il-każ, inizjat fl-2017 minn LIFE flimkien ma' sajjieda Franċiżi żgħar assoċjati ma' LIFE, għadu mhux riżolt wara appell finali mill-awtoritajiet Franċiżi.

LIFE JISSAFAH IL-ĠESTJONI KONĠUNTA U L-PROTEZZJONI TAL-BAĦAR

Il-ħidma ta' LIFE fuq il-post kienet strumentali biex jinholqu erba' skemi ta' ko-ġestjoni (2 fil-Katalonja, 1 fil-Gżejjer Baleariċi, u 1 f'Malta), kif ukoll żona mingħajr qbid immexxija mill-ghawwiema fi Ċipru (approvata bil-liġi), u żewġ rapporti xjentifiċi li jissuggerixxu NTZs/MPAs futuri fi Spanja u fl-Italja. Il-Gvern Malti ħa l-MPA tat-Tramuntana tal-Lvant bħala każ pilota ta' suċċess, b'pjanijiet biex jespandiha fuq livell nazzjonali.

SKEMI TA' MARKETING INNISĦLU MILL-LIFE BIEX JISPONTAW GĦAS-SISTEMI TA' IKKELIEF SOSTENIBBLI U ĠUSTI

Ġew immedija żewġ skemi ta' kummerċjalizzazzjoni diretta (Empesca't) jew ġew imsaħħa (Peix Nostrum), u ġew żviluppati tliet komunitajiet lokali ta' prattika biex jappoġġjaw it-trasformazzjoni tas-sistemi lokali tal-ikel permezz ta' mapep tat-triq lejn sistemi ta' ikel sostenibbli u ġusti.

LIFE JIEHU ROLLI INTERNAZZJONALI FI AVVENIMENTI TAL-SSCF

Fil-livell internazzjonali, LIFE ħadet rwol ewlieni fit-tiżni tal-moviment globali tal-peska ta' skala żgħira, billi kko-organizzat ma' TBTI, ICSF u partijiet oħra rilevanti workshops fil-4-il Kungress Dinji tal-Peska ta' Skala Żgħira għall-Ewropa (Malta, 2022), il-Workshop Reġjonali Ewropew tal-IYAFA (Spanja, 2023) u ngħaqdet, fl-2023 u fl-2025, ma' koalizzjoni ta' assoċjazzjonijiet ta' sajjieda ta' skala żgħira mill-Afrika, il-Paċifiku, l-Amerika Latina u l-Asja f'Sejha għall-Azzjoni żviluppata b'mod konġunt għall-gvernijiet, ibbażata fuq ħames oqsma ta' azzjoni u regoli ta' kondotta biex tappoġġja s-sajd ta' skala żgħira.

LIFE TIFTAĦ IT-TRIQ GĦALL-ARTIKOLU 17 U L-VADEMECUM TAL-KUMITAT EWROPEW

Ix-xogħol ta' LIFE bħala avukat fil-Parlament Ewropew (PE) kien strumentali biex il-Kumitat PECH jorganizza l-workshop "Ftehim Ġust għas-SSCF fl-allokazzjoni tal-opportunitajiet tas-sajd" (2019), u pprepara t-triq għar-Riżoluzzjoni Parlamentari dwar l-Artikolu 17 (2022), il-Vademecum tal-Kummissjoni Ewropea dwar l-Artikolu 17 (2025), u r-Riżoluzzjonijiet dwar il-Peska ta' Skala Żgħira u l-Ko-ġestjoni.

X'nbidel?

Filwaqt li l-isfidi ewlenin għall-aċċess ġust għas-SSCF għadhom jeżistu, ħargu erba' sfidi godda u saru dejjem aktar akuti:

KOMPETIZZJONI GĦALL-ISPAZJU KOSTIER

It-tkabbir tal-ekonomija blu, b'kompetizzjoni dejjem tikber għall-ispażju kostali ma' setturi oħra tal-ekonomija blu, qed iwassal għal tħassib dwar il-kompressjoni spazjali taż-żoni tas-sajd.

BIDLA FIL-KLIMA

Impatti dejjem aktar evidenti tal-bidla fil-klima fil-zona kostali fil-forma ta' , mewġiet tas-sħana marini, marini aċidifikazzjoni, skarsezza ta' ta' speċi marini tradizzjonali, speċi qegħ jikbru b'mod ta' invażivi, mteggel u sinifikanti invażivi fil-plankton. popolazzjoni taqqs jiet

RINNOVAR ĠENERAZZJONALI

Ir-rinnovazzjoni ġenerazzjonali kemm tal-flotta tal-ħut kif ukoll tal-popolazzjoni tal-ħut saret problema akuta. Il-ħut żgħażaġh mhumiex interessati jidhlu fil-professjoni, u dawk li huma interessati jiffaċċjaw ostakli kbar biex jagħmlu dan.

TRANŻIZZJONI TAL-ENERĠIJA

Filwaqt li l-industrija tal-ħut ta' skala żgħira diġà jipprovdu ikel b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju, qed tiżdied il-pressjoni għal tranżizzjoni enerġetika minn fjuwils fossili għal alternattivi aktar nadifa, irħas u aktar sikuri, fost vulnerabbiltajiet dejjem jikbru fil-katina tal-provvista.

Punti ewlenin tal-2025

PUBBLIKAZZJONI TAL-PATT TAL-OĊEAN

Li jimpenja lill-UE biex tagħti prijorità lill-appoġġ għas-SSCF u biex tesplora l-ħolqien ta' Kunsill Konsultattiv dedikat għas-SSCF.

VADEMECUM DWAR L-ARTIKOLU 17 PUBBLIKAT MILL-KUMISSJONI EWROPEA

stabbiliment ta' qafas biex jiggwida lill-Istati Membri lejn allokazżjoni ta' kwoti trasparenti, oġġettivi u soċjalment responsabbli. Jiffoka fuq "l-ispirtu tal-Artikolu 17... [biex] jippromwovi l-peska responsabbli billi jipprovdi inċentivi lil dawk l-operaturi li jipprattikaw il-peska b'mod li jikkawża l-inqas ħsara lill-ambjent," u jistieden lill-Istati Membri biex jerġgħu jallokaw l-opportunitajiet ta' peska mhux użati b'mod f'waqt, trasparenti u attiv.

L-IMPORTANZA TAL-SSCF TASSEGNATA FIL-BAĠIT TAL-UE 2028-32

Li jsejjaħ lill-Istati Membri "biex jieħdu f'kunsiderazzjoni fil-Pjanijiet tagħhom ta' Sħubija Nazzjonali u Reġjonali (NRP) il-bżonnijiet speċifiċi tal-peska, l-akkwakultura u l-komunitajiet kostali u b'mod partikolari tal-peska kostali ta' skala żgħira".

PUBBLIKAZZJONI TAR-RACCOMANDAZZJONIJIET TAL-PARTENARIAT GĦAT-TRANSIZZJONI TAL-ENERĠIJA (ETP)

li jintegra r-rekwiżiti speċifiċi tas-SSCF fil-Mappa tat-Triq tal-Unjoni Ewropea dwar it-Transizzjoni tal-Enerġija li jmiss. Il-koordinazzjoni tal-LIFE mal-Grupp ta' Hidma tas-SSCF żgurat li l-proporzjonalità, il-fattibilità u triqiet apposta għas-SSCF ġew riflessi b'mod formali fir-rakkomandazzjonijiet finali.

AVVANZI FIL-RIFORMA TAL-BAŽI XJENZJATIKA TAL-ĠESTJONI TAL-PESCA TAL-UE

b'avukatizmu LIFE li kkontribwixxa għal enfasi istituzzjonali ġdida fuq pariri bbażati fuq l-ekosistema u mmirati lejn irkupru, u fuq punti ta' referenza bijoloġika mtejbja.

SEJĦA QAWWIJA GĦAL Pjan Ewropew ta' Azzjoni għas-SSCF

mill-Kampanja Make Fishing Fair, bil-Mappa tat-Triq Make Fishing Fair ppreżentata formalment lill-Kummissjoni Ewropea, ffirmata minn 37 organizzazzjoni SSCF u appoġġjata minn 14 NGO.

LIFE JAGĦŻEL BORĊ TA' DIRETTURI ĠODDA

b'Gwenaël Pennarun ikkonfermat bħala President, u b'hekk qed tissaħħaħ l-istabbiltà organizzattiva u l-kapaċità ta' tmexxija għall-fażi li jmiss ta' involviment fil-politika tal-UE.

PUBBLIKAZZJONI TA' RETHINK FISHERIES: VIŻJONI KOMUNI GĦALL-PESCA ĠUSTA U BI IMPATT BAXX fl-Ewropa

pożizzjonament ta' LIFE bħala kontributor ewlieni għall-Viżjoni tal-Kummissjoni dwar il-Peska u l-Akkwakultura sal-2040 li jmiss u l-iffurmar tad-direzzjoni politika fit-tul tal-UE.

Flimkien, dawn il-mili ta' pass jirrappreżentaw **progress sostanzjali**: każ aktar b'saħħtu għal qafas legali u ta' politika apposta għas-SSCF, rikonoxximent istituzzjonali mtejjeb, toroq aktar ċari għal aċċess ġust għar-riżorsi, u pożizzjoni aktar prominenti għas-SSCF fl-aġendi Ewropej dwar l-enerġija, il-klima u l-gvernanza tal-oċean.

Dan ir-Rapport Annwali jidokumenta x-xogħol tal-LIFE matul is-sena 2025: ix-xogħol politiku, l-inizjattivi u l-azzjonijiet, l-alleanzi, u l-involviment kollettiv tal-ġhawmiera ta' skala żgħira biex jiddefendu l-għajxien tagħhom, jiksbu trattament ġust u jerggħu jirristrukturaw il-baħar Ewropew.

IFORMA L-FUTUR: IT-TALBIET PRINCIPALI TA' LIFE

Fil-bidu tač-ċiklu politiku ġdid tal-UE, LIFE stabbilixxa viżjoni ċara għall-X Legislatura u għall-mandat tal-Kummissjoni 2024–2029: Ewropa fejn il-peska ta' skala żgħira u b'impatt baxx tiġi rikonoxxuta bħala riżorsa strategika għas-sovranità alimentari u s-sigurtà tal-għajxien, ir-reżiljenza klimatika, u l-vitalità tal-komunitajiet kostali. Dan kien ibbażat fuq il-Manifest ta' LIFE għall-X Legislatura (*Politiki Ġusti għas-Sajd Ġust: Ġust għas-Sajjieda, Ġust għall-Ġenerazzjonijiet Futuri u Ġust għan-Natura*) ippubblikat f'Settembru 2024, u artikolat fil-Mappa tat-Triq Make Fishing Fair (Novembru 2025).

Matul is-sena 2025, it-talbiet ewlenin ta' LIFE għall-advocacy kienu jinkludu:

- **Pjan ta' Azzjoni ddedikat għas-Sajd ta' Skala Żgħira**, li jiżgura miżuri vinkolanti u koerenti fil-livell tal-UE, mfassla apposta għas-Sajd ta' Skala Żgħira u integrati **fl-Att dwar l-Oċean** li jmiss.
- Irkupru tal-istokkijiet tal-ħut billi jintuża xjenza aħjar u għarfien tradizzjonali, inklużi **r-riforma tal-pariri xjentifiċi** b'punti ta' referenza bijoloġika mtejbja biex terġa' tibni s-saħħa tal-ekosistema, u proċessi ta' teħid ta' deċiżjonijiet trasparenti u inklussivi.
- Allokazzjoni ġusta ta' opportunitajiet ta' sajd ibbażata fuq kriterji soċjali, ekonomiċi u ambjentali, **bil-implimentazzjoni sħiħa tal-Artikolu 17**, biex tikkompensa r-responsabbiltà ambjentali u soċjali.
- **Żona rigenerattiva ta' 12-il mil** taħt ko-ġestjoni, li tagħti priyorità lill-attivitajiet ta' sajd kostali b'impatt baxx, irkupru tal-ekosistema, u aċċess ġust għas-Sajd ta' Skala Żgħira.
- Aċċess ġust għas-sussidju settorjali u s-swieq, inkluż **ir-rikonoxximent tal-Organizzazzjonijiet tal-Produtturi SSCF** u arkitettura ta' finanzjament modernizzata u aċċessibbli taħt il-MFF il-ġdid u l-Pjanijiet ta' Sħubija nazzjonali/reġjonali.
- Ir-rikonoxximent li **l-SSCF għandu jkun fil-quċċata tat-tranżizzjoni enerġetika**. Proporzjonalità fit-tranżizzjoni enerġetika, billi jiġi żgurat li l-miżuri ta' dekarbonizzazzjoni jibqgħu fattibbli għall-operaturi ta' skala żgħira.
- Monitoraġġ u infurzar aktar b'saħħithom għall-flotot industrijali, billi jingħalqu l-ħofor legali u tiġi żgurata **implimentazzjoni ġusta tar-Regolament ta' Kontroll**.

- Tapplikaw sistemi ta' **ko-ġestjoni adattiva** f'kull żona kostali fi ħdan iż-żona ta' 12-il mil, u tissaħħaħ il-gvernanza immexxija mill-komunità.
- Iħeġġeġ **ir-rinnovazzjoni ġenerazzjonali**, billi jneħhi l-ostakli għall-għawwiema żgħażaġh u jipprovdi taħriġ, mentorjat u triqiet għal mezzi ta' għajxien xierqa.
- Ibni **komunitajiet kostali reżiljenti għall-klima**, billi tappoġġja l-adattament u r-reżiljenza soċjo-ekoloġika fit-tul.
- Tinkiseb **ekwità** bejn **is-sessi** fis-sajd, billi tiżgura parteċipazzjoni u opportunitajiet ugwali għan-nisa.
- Ittejjeb il-funzjonament tal-Kunsilli Konsultattivi, inkluż billi jinholq **Kunsill Konsultattiv dedikat tas-SSCF** biex tissaħħaħ il-parteċipazzjoni tas-SSCF fil-proċess ta' deċiżjoni tal-UE.

Dawn is-sejthiet għall-advokazzjoni gwidaw l-interventi ta' LIFE matul is-sena — fil-Parlament, fid-djalogi mal-Kummissjoni, f'fora internazzjonali, u fuq il-post mal-għawwiema.

IMPEGNU TA' LIVELL GĦOLI MAL-KUMMISSJONI COSTAS KADIS

LIFE iltaqa' mal-Kummissarju Costas Kadis u mal-Kabinett tiegħu diversi drabi matul is-sena:

Frar: Il-President ta' LIFE, Gwen Pennarun, intervjeniet fid-Djalogu ta' Livell Għoli dwar il-Patt tal-

(Il-President interim ta' LIFE, Gwen Pennarun, tiegħu l-kelma fil-laqgħa ta' livell għoli "Ocean Pact" mal-Kummissarju Kadis, Brussell 2025)

Marzu: Il-membri Svediżi ta' LIFE iltaqgħu mal-Kummissarju Kadis f'Simrishamn biex jittrattaw il-kriżi tal-Baħar Baltiku.

(Il-membri Svediżi ta' LIFE jħeġġu lill-Kummissarju tal-UE biex jaġixxi dwar il-kriżi fil-Baħar Baltiku. Minn ix-xellug għal-lemin: Bengt Larsson, Costas Kadis u Stefan Nordin. Svezja, 2025)

April: LIFE żamm laqgħa unilaterali mal-Kummissarju Kadis u l-Kabinett tiegħu biex jiddiskutu l-Artikolu 17, il-parir xjentifiku, u l-Organizzazzjonijiet tal-Produtturi SSCF.

(Skambji tal-LIFE mal-Kummissarju Kadić dwar Politiki Ġusti għas-Sajjieda ta' Skala Żgħira. Minn ix-xellug għal-lemin: Claudia Orlandini, Brian O'Riordan, Marta Cavallé, Costas Kadić, Gwen Pennarun u Christian Tsangarides. Brussell, 2025)

Mejju: Il-Energy Transition Partnership iltqa' mal-Kummissarju Kadić biex jenfasizzaw it-talbiet ewlenin tal-gruppi tax-xogħol.

(Il-grupp Energy Transition Partnership jiltaqa' mal-Kummissarju tal-UE Costas Kadić f'Brussell, 2025)

Mejju: Il-membri tal-LIFE fl-Irlanda iltaqgħu mal-Kummissarju Kadić biex jenfasizzaw ir-rinnovazzjoni ġenerazzjonali u l-ostakli tal-kwoti.

(Il-membri tal-LIFE mill-Irlanda – IIMRO - jiltaqgħu mal-Kummissarju tal-UE Costas Kadić. Irlanda, 2025)

Ġunju: LIFE ħadet sehem fl-avvenimenti ta' UNOC3 f'Niċezza, fejn il-Kummissarju Kadić kien ukoll prezenti u l-Patt tal-Oċean ġie mnedija uffiċjalment.

(Il-promozzjoni tal-Aġenda Globali għall-Ġellieda żgħira: LIFE fl-UNOC3. Minn ix-xellug għal-lemin: Marta Cavallé, Sandrine Thomas, Gwen Pennarun u Seamus Bonner. Nizza, 2025)

Lulju: LIFE attendiet id-djalogu dwar l-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar il-Pjanifikazzjoni Spazjali Marittima (MSPD), immexxi mill-Kummissarju Kadić.

Novembru: LIFE u Blue Ventures organizzaw il-Forum Make Fishing Fair, indirizzat mill-Kummissarju Kadić.

(Minn ix-xellug għal-lemin: Gwen Pennarun, Marta Cavallé, il-Kummissarju tal-UE Costas Kadić, Muireann Kavanagh mill-IIMRO - Kreditu tar-ritratt @Matt Judge/Blue Ventures)

Novembru: LIFE ħadet sehem fid-djalogu dwar l-implimentazzjoni tas-SSCF, bħala l-ewwel kelliem ta'

is-sessjoni wara d-diskorsi tal-Kummissarji preċedenti (Damanaki u Vela).

(Ritratt uffiċjali tad-djalogu dwar l-implimentazzjoni. Sors: Kummissjoni Ewropea - Servizz Audioviżiv; Kooperaturi Produttur: CE - Servizz Audioviżiv; Fotografju: Lukasz Kobus; Copyright Unjoni Ewropea, 2025)

Tmexxija tal-SSCF fuq livell globali

L-aġenda internazzjonali bdiet f'Frar meta LIFE attendiet il-Workshop Internazzjonali dwar "It-tisħiħ tal-kollaborazzjoni u l-bini tal-kapaċità fis-sajd ta' skala żgħira" li sar f'Colombo, Sri Lanka, u pprovdiet il-perspettiva tal-isfidi u l-bżonnijiet tas-sajd Ewropew ta' skala żgħira fl-aġenda globali.

(Marta Cavallé tattendi għall-Workshop Internazzjonali dwar "It-tishih tal-kollaborazzjoni u l-bini tal-kapaċità fis-sajd ta' skala żgħira" li sar f'Colombo, Sri Lanka, 2025)

Fi Ġunju, fil-Konferenza tal-Oċean tan-NU f'Nice, LIFE ingħaqdet ma' delegazzjoni globali ta' sajjeda ta' skala żgħira, biex tiżgura li l-perspettivi tagħhom kienu rappreżentati fil-livell l-oġhla. L-organizzazzjoni organizzat flimkien wirjiet tal-film *Sea Change*, billi użat il-film bħala pjattaforma biex thegġeg djalogu dwar il-ġustizzja fl-oċean u l-futur tal-komunitajiet kostali. LIFE ukoll ipparteċipat f'paneli ta' livell għoli li indirizzaw il-finanzjament, id-dejta u l-gvernanza, u kkontribwiet bl-espertiza tagħha dwar approċċi ekwi u inklussivi għall-politika marittima.

Waħda mill-aktar mument i ewlenin tal-konferenza kienet l-avveniment sekondarju fil-Żona Blu (uffiċjali), ikkoordinat minn LIFE u organizzazzjonijiet oħra tal-peska żgħira minn madwar id-dinja, u ospitat mill-gvernijiet ta' Costa Rica u l-Ġermanja, li ġab flimkien erbghin sajjied minn ħamsa u għoxrin pajjiż biex iħaddmu l-vuċi tagħhom u jibnu solidarjetà bejn ir-regġuni. Permezz ta' dan l-isforz kollettiv, LIFE għen biex jiġi żgurat impenji minn diversi gvernijiet, inklużi Costa Rica, Madagascar, Seychelles u Ghana, dwar aċċess preferenzjali u kko-ġestjoni għas-sajd ta' skala żgħira. Il-preżenza attiva ta' LIFE matul il-konferenza, b'aktar minn 10 okkażjonijiet biex titkellem fl-avvenimenti differenti, żgurat

li l-għawwiema Ewropej ta' skala żgħira kienu b'mod sod integrati fil-moviment globali għall-ġustizzja fl-oċean u għall-għajxien sostenibbli fil-kosta.

(Il-membri u l-persunal ta' LIFE, u Blue Ventures jattendu għall-Konferenza tal-Oċean tan-Nazzjonijiet Uniti - UNOC 3 f'Niċe, Franza, 2025)

SUCCESSI FIL-POLITIKA U L-AVUKATIJA TAL-UE 2025

2025 immarkat perjodu ta' involviment politiku akbar għal LIFE. F'firxa wiesgħa ta' laqgħat ta' livell għoli, dibattiti parlamentari, Djalogi dwar l-Implimentazzjoni tal-Kummissjoni, konferenzi internazzjonali, workshops u konsultazzjonijiet pubbliċi, LIFE hegġet biex tpoġġi lill-għawwiema żgħar fil-qalba tal-politika tal-UE dwar il-peska u l-gvernanza tal-oċeani.

Hawn taħt hemm rendikont konsolidat tal-kisbiet ta' LIFE fil-politika u fl-avukati matul dan il-perjodu.

Il-Kampanja Make Fishing Fair

Il-kampanja Make Fishing Fair saret l-inizjattiva ewlenija ta' avukatiċi tal-2025 għal LIFE u Blue Ventures. Pass ewlieni kien l-avveniment *"Fairness for the Forgotten Fleet: MEPs and Small-Scale Fishers Challenge a Distorted Sea"*, li sar fil-Parlament Ewropew f'Marzu. L-avveniment ġab flimkien delegazzjoni ta' SSCF minn ħames pajjiżi (l-Irlanda, l-Iżvezja, Franza, Spanja u r-Renju Unit), Membri tal-Parlament Ewropew, rappreżentanti tal-Kummissjoni Ewropea u organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Imhejjija mill-Eurodeputati Isabella Lövin (Greens/EFA), Emma Fourreau u Luke Ming Flanagan (The Left), b'kontribuzzjonijiet mill-Eurodeputati Paulo do Nascimento Cabral (EPP) u Eric Sargiacomo (S&D), l-avveniment offra opportunità rari għall-għawwiema biex

jaqsmu esperjenzi diretti dwar kif is-sistemi kurrenti ta' ġestjoni tal-peska u ta' allokazżjoni tal-kwoti jaffettwaw il-meżż ta' għajxien tagħhom, b'dikjarazzjonijiet ta' appoġġ minn kull partit politiku.

Id-diskussjonijiet iffukaw fuq id-distribuzzjoni inugwali tal-opportunitajiet tas-sajd, il-koncentrazżjoni tad-drittijiet ta' aċċess, l-isfidi li jiffaċċjaw is-sajjieda ta' impatt baxx fl-aċċess għall-istokkijiet ewlenin, u n-nuqqas tal-Istati Membri li jimplimentaw b'mod sħiħ l-Artikolu 17 tal-Politika Komuni għas-Sajd. Il-partecipanti sejħu għal tmexxija aktar b'saħħitha tal-UE permezz tal-istabbiliment ta' linji gwida ċari biex jiġu żgurati sistemi ta' allokazżjoni trasparenti u ekwi li jippremjaw il-prestazzjoni ambjentali u soċjali u jappoġġjaw il-viabilità tas-sajd ta' skala żgħira.

(Il-membri tal-LIFE u Marta Cavallé jittkellmu fl-avveniment "Ġustizzja għall-Flotta Mnesħa: MEPs u Sajjieda ta' Skala Żgħira Jaffaċċjaw Baħar Distors". fil-Parlament Ewropew, 2025)

(Il-membri ta' LIFE, l-istaff ta' LIFE u Blue Ventures quddiem il-binja tal-Parlament Ewropew, 2025)

Il-messagġi tal-kampanja kisbu viżibilità internazzjonali fit-Tielet Konferenza tal-Oċean tan-Nazzjonijiet Uniti (UNOC3) f'Niċa, fejn delegazzjoni ta' LIFE (inklużi sajjieda minn Franza u l-Irlanda) ingħaqdet ma' koalizzjoni globali ta' sajjieda ta' skala żgħira biex terġa' tafferma *l-Sejha għall-Azzjoni tas-Sajjieda ta' Skala Żgħira*, u tadvoka għal rikonoxximent aktar b'saħħtu tas-settur fil-Patt Ewropew tal-Oċeani u fil-proċessi globali ta' governanza tal-oċean. Ara d-dettalji kollha dwar il-Patt tal-Oċean fuq il-paġna 18.

(Gwen Pennarun tippreżenta fil-Konferenza tal-Oċean tan-Nazzjonijiet Uniti – panel "Bidla fil-Baħar: il-futur tal-ħut" f'Nice, Franza, 2025)

Suċċess kbir wasal f'Novembru bil-Forum Make Fishing Fair f'Brussell, li ġab flimkien aktar minn 40 sajjied żgħir minn 16-il pajjiż Ewlieni, li jirrappreżentaw is-sajd mill-Baħar Baltiku, l-Atlantiku tat-Tramuntana, il-Mediterran u l-Baħar Iswed. Il-parteciċipanti ppreżentaw Pjan tat-Triq kollettiv għas-Sajd Ġust lill-Kummissarju Costas Kadis, lill-Membri tal-Parlament Ewropew u lil partijiet interessati ewlenin oħra, u sejħu għall-adozzjoni ta' Pjan Ewropew ta' Azzjoni għas-Sajd ta' Skala Żgħira sal-2026. Imfirma minn 37 organizzazzjoni tal-peska ta' skala żgħira, u appoġġjata minn 15 organizzazzjoni oħra, il-mappa tat-triq sejħet lill-Istituzzjonijiet Ewropej biex jistabbilixxu Pjan ta' Azzjoni għall-Peska ta' Skala Żgħira fl-Ewropa sal-2026, ibbażat fuq approċċ politiku u ta' ġestjoni differenzjat għall-SSCF u għall-peska ta' skala akbar, u li jinkludi l-prinċipji tal-Linji Gwida Volontarji tal-FAO dwar il-Peska ta' Skala Żgħira (SSCF Guidelines). Il-prijoritajiet ewlenin li għandhom jiġu indirizzati

Dan il-pjan jinkludi rkupru tal-istokkijiet tal-ħut u s-saħħa tal-ekosistema, allokazżjoni ġusta ta' opportunitajiet ta' sajd, aċċess preferenzjali għall-ilmijiet kostali, kowmgħaq, rinnovazzjoni ġenerazzjonali, ekwità bejn is-sessi, reżiljenza klimatika, aċċess imtejjeb għas-suq u appoġġ settorjali. Flimkien, dawn l-azzjonijiet saħħew moviment Ewropew u internazzjonali magħqud li jappoġġja politiki tas-sajd li jippremjaw prattiki ta' sajd responsabbli, isaħħu l-komunitajiet kostali u jiżguraw li r-rizorsi marini pubbliċi jwasslu benefiċċji pubbliċi.

Fis-Settembru, LIFE bagħtet [ittra](#) lill-Kummissarju Costas Kadis dwar il-pubblikazzjoni li jmiss tal-Vademecum dwar l-Artikolu 17, u enfasizzat il-kwistjonijiet ewlenin li għandhom ikunu fih.

Fi Novembru, il-Kummissjoni fl-aħħar ippubblikat il-Vademecum tant mistenni dwar l-Artikolu 17, biex tiggwida lill-Istati Membri lejn allokazżjoni ta' kwoti trasparenti, oġġettiva u soċjalment responsabbli. LIFE aċċettat id-dokument u enfasizzat li huwa pass ewlieni miksub, iżda stqarr li l-Gwidi mhumieks biżżejjed mingħajr implimentazzjoni obligatorja. Il-ġustizzja fil-kwoti trid tkun ċentrali fl-Att dwar l-Oċean li jmiss. Dan se jkun punt ewlieni li se naħdmu fuqu fil-futur.

Ġimgħa wara l-Forum Make Fishing Fair, sar id-Djalogu dwar l-Implimentazzjoni fis-Sajd ta' Skala Żgħira, li fih LIFE giet mistiedna biex tipparteċipa. Marta Cavallé kienet l-ewwel kelliem wara l-Kummissarju Costas Kadis u ż-żewġ eks-Kummissarji Maria Damanaki u Karmenu Vella. Hija ppreżentat *il-Mappa tat-Triq Make Fishing Fair* u s-sejha tagħha għall-azzjoni bħala l-kontenut ewlieni għall-intervent ta' tliet minuti tagħha.

avveniment "Make Fishing Fair" fejn il-Bord tad-Diretturi ta' LIFE, il-persunal, il-membri u s-sħab iddiskutew futur ġust għas-sajd. Brussell, Belgju, 2025)

Evalwazzjoni tal-CFP

FI-2025, LIFE kellu rwol attiv fl-evalwazzjoni li jmiss tal-Politika Komuni għas-Sajd (CFP), billi żgura li l-perspettivi tas-sajjieda żgħar b'impatt baxx kienu rappreżentati bis-sħiħ. Għalkemm l-evalwazzjoni finali se tiġi ppubblikata biss fl-2026, LIFE ħadem matul is-sena kollha biex jinfluwenza d-direzzjoni tagħha. LIFE kkontribwiet b'mod estensiv fil-proċess, billi ppreżentat risposta dettaljata f'April għal Konsultazzjoni Pubblika. Dan ġie kkomplementat b'intervisti mal-evalwaturi, skambji ma' uffiċjali tal-Kummissjoni, u input koordinat ma' sħab minn NGOs biex jiġu enfasizzati nuqqasijiet fit-twettiq li ilu jeżistu għal żmien twil – partikolarment madwar **I-Artikolu 17, l-aċċess għall-ispazju u r-riżorsi, u l-bżonn għal aktar pariri xjentifiċi mmirati lejn irkupru.**

Ibbażat fuq dawn l-involvementi, LIFE prevvja diversi nuqqasijiet ewlenin li kien jistenna li l-evalwazzjoni tindirizza: il-falliment persistenti li jintlaħqu l-oġettivi soċjali u ekonomiċi tal-CFP, in-nuqqas ta' progress fuq allokkazzjoni ġusta ta' opportunitajiet ta' sajd ta' , l-assenza ta'

ġestjoni differenzjata għall-flotot kostali żgħar, u d-diżbilanċi strutturali fil-Kunsilli Konsultattivi. LIFE wkoll avża li d-dgħjufijiet tal-Obligazzjoni tal-Irdum ma jistgħux jifhmu mingħajr ma jiġi indirizzat l-implimentazzjoni inadegwata tal-Artikolu 17 – kwistjoni li dejjem għollna matul il-proċess ta' evalwazzjoni.

Il-Baġit Li Jmiss tal-Kummissjoni Ewropea (MFF) fil-Kuntest tal-Evalwazzjoni tal-CFP

Żvilupp kbir li kien sejjer parallelament mal-evalwazzjoni tal-CFP fl-2025 kien il-pubblikazzjoni tal-proposta tal-Kummissjoni Ewropea **għall-Qafas Finanzjarju Multiannwali (MFF) 2028–2032**. Il-proposta introduċiet ristrutturar sinifikanti tal-finanzjament tal-UE għas-sajd, billi tgħaqqad l-EMFAF f'Fond usa' ta' Sħubija Nazzjonali u Reġjonali (NRPF). Din il-bidla tqajjem mistoqsijiet importanti dwar kif l-appoġġ finanzjarju futur se jkun allinjat mal-oġettivi tal-CFP, partikolarment mal-impenji soċjali u ambjentali tiegħu.

Għal LIFE, il-proposta tal-MFF saret parti ċentrali mill-involviment tiegħu fil-proċess ta' evalwazzjoni: l-organizzazzjoni enfasizzat li kwalunkwe arkitettura ġdida ta' finanzjament trid tibqa' aċċessibbli għas-sajjieda żgħar, tappoġġja prattiki ta' impatt baxx, u tiżgura li l-komunitajiet kostali ma jithallewx barra hekk kif is-sajd jikkompeti ma' prioritajiet nazzjonali ikbar. Għalhekk, LIFE użat id-diskussjonijiet dwar l-evalwazzjoni biex tenfasizza l-bżonn ta' qafas ta' finanzjament li jsaħħaħ – minflok ma jdgħajjef – l-ambizzjoni tal-CFP li jwassal għas-sajd ġust, sostenibbli u reżiljenti madwar l-Ewropa.

Il-Patt Ewlieni tal-Oċean u l-Att dwar l-Oċean

LIFE kienet kuntenta li rat kif il-Patt tal-Oċean enfasizza l-importanza tas-SSCF u kkunsidrat it-talba ta' LIFE għal Kunsill Konsultattiv dedikat għas-SSCF. Qabel il-pubblikazzjoni tal-Patt tal-Oċean, LIFE kienet involuta f'numru ta' attivitajiet u avvenimenti ta' livell għoli, inklużi:

- Ġiet ippubblikata [l-pożizzjoni ta' LIFE dwar il-Patt tal-Oċean](#) fil-[mistoqsija għall-evidenza dwar il-Patt tal-Oċean](#)
- Ħadet sehem fil-Laqgħa Madwar il-Mejda ta' Livell Għoli "Djalogi dwar il-Peska u l-Oċeani – Għajnuna fid-Disinn tal-Patt tal-Oċean".
- Pjanalist fl-avveniment ta' livell għoli ta' Politico "Walking the Talk on the European Oceans Pact".

- [F'ittra miftuħa qawwiġa](#) indirizzata lill-Kulleġġ tal-Kummissarji, il-Low Impact Fishers of Europe (LIFE) sejħu lill-Kummissjoni Ewropea biex tissaħħaħ il-Patt Ewlieni tal-Oċean li pproponiet billi tpoġġi fil-qalba tiegħu lill-ġhawmiera żgħar b'impatt baxx.
- Kontribwixxjoni għall-konsultazzjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar il-"Politika Komuni għas-Sajd, il-Patt Ewlieni għall-Oċean u l-politika marittima u tal-akkwakultura tal-Unjoni bħala parti mill-Fond Nazzjonali u Reġjonali għall-Sħubija".
- Preżenza fl-UNOC-3 u fit-tnedija formali tal-Patt tal-Oċean, f'Niċa.

LIFE aċċettat ir-rikonoxximent tal-Patt għall-SSCF bħala prijorità, iżda wissa li r-rikonoxximent politiku mingħajr miżuri obligatorji mhux se jsalva s-settur.

(Marta Cavalle tiegħu sehem f'panel mal-Kummissarju tal-UE Costas Kadij fl-avveniment ta' livell għoli ta' Politico "Walking the Talk on the European Oceans Pact", 2025.)

Riforma tal-Bażi Xjentifika għall-Ġestjoni tas-Sajd

Tema prinċipali tal-2025 kienet il-pressure ta' LIFE biex tirriforma l-bażi xjentifika għall-ġestjoni tal-peska fi ħdan il-qafas ta' parir tal-UE-ICES. Matul is-sena, LIFE sejħet għal bidla lejn approċċ orjentat lejn irkupru

pariri ibbażati fuq prinċipji ta' kawtela u bbażati fuq l-ekosistema biex jergġu jinbnew stokkijiet ta' ħut imnaqqsa. L-organizzazzjoni bagħtet diversi ittri lid-DG MARE biex tkegġegħ l-adozzjoni ta' approċċ bħal dan u b'mod kostanti enfasizzat fallimenti sistemici fl-evalwazzjonijiet kurrenti tal-ICES li jipprevjenu rkupru effettiv tas-stokkijiet.

LIFE appoġġja l-introduzzjoni ta' monitoraġġ eDNA tal-qbid industrijali, partikolarment dawk destinati għall-produzzjoni ta' farina tal-ħut u żejt tal-ħut, bħala mezz biex titjieb it-trasparenza u l-eżattezza tad-dejta. Hija wkoll ipproponiet li l-pressjoni tal-ħatt titnaqqas għal 50% tal-produzzjoni annwali massima teorika (0.5Fmsy) għas-speċi ta' preda f'livell trofiku aktar baxx b'bijomassa relattivament baxxa, flimkien ma' limiti tal-bijomassa riveduti ta' mill-inqas 40% mid-daqs oriġinali tagħhom u punti ta' referenza bijoloġika aktar sostenibbli.

Barra mill-interventi miktuba tagħha, LIFE ħadet sehem fil-laqgħat tal-partijiet interessati tal-ICES (MIACO), wiegħbet għall-proposti tal-kwoti Baltici, u ffirmat flimkien ma' NGOs u sajjieda rikreattivi ittra kongunta li titlob pariri aħjar u prekawzjonali li jappoġġjaw it-tkabbir u r-rkupru tal-istokkijiet. F'dawn l-isforzi kollha, LIFE enfasizzat li s-sistema attwali ma tirnexxix terġa' tibni l-istokkijiet li waqgħu u trid tiġi ridisegnata b'mod fundamentali biex toffri abbondanza minflok timmanigġja biss nuqqas.

Energija Transizzjoni Partnership (ETP)

LIFE kompla jilgħab rwol ċentrali fl-Inizjattiva tal-Energija għat-Tranżizzjoni (ETP) immexxija mill-Kummissjoni Ewropea bħala Koordinatur tal-Grupp ta' Ħidma dwar il-Peska ta' Skala Żgħira. Il-kompiti kienu jinkludu l-organizzazzjoni attiva ta' laqgħat tal-grupp ta' ħidma, il-parteciċipazzjoni fid-diskussjonijiet tal-grupp ta' appoġġ u l-parteciċipazzjoni f'kull workshop, biex jiġi żgurat li l-vuċi tal-pesċaturi ta' skala żgħira u l-perspettivi tagħhom jibqgħu fil-qalba tal-aġenda Ewropea għat-tranżizzjoni enerġetika. L-aktar punti ewlenin ta' dan il-proċess kienu:

- FI-7 ta' April 2025, l-Energy Transition Partnership ospitat żewġ workshops ibridi li ffukaw fuq it-tranżizzjoni enerġetika u d-dekarbonizzazzjoni tal-peska fl-UE, b'parteciċipazzjoni ta' rappreżentanti u partijiet interessati mis-setturi ewlenin it-tlieta. Sib [ir-rapport tal-workshop tal-Peska ta' Skala Żgħira \(SSCF\)](#) hawn
- FI-21 ta' Mejju 2025, matul il-Jum Marittimu Ewropew (EMD) f'Cork, l-Irlanda, il-Partenarya għat-Transizzjoni tal-Energija (ETP) ospitat workshop preżenzjali dwar il- li kien iffokat fuq "Taking stock of the Energy

Šhubija fit-Transizzjoni lejn il-mappa tat-triq". Hawnhekk tista' ssib [ir-rapport tal-workshop](#).

- Matul l-EMD f'Cork, il-koordinaturi tal-Grupp ta' Appoġġ kellhom ukoll laqgħa mal-Kummissarju Costas Kadis, fejn LIFE gie inkarigat li jressaq il-perspettivi tas-SSCF u l-kwistjonijiet ewlenin li ġew miftiehma f'isem il-grupp kollu.
- Aktar tard matul is-sena, LIFE ipparteċipat fil-Konferenza ta' Helsinki (Transizzjoni tal-Energija fis-Sajd – Minn Viżjonijiet għal Azzjonijiet – 4-5 ta' Novembru 2025), fejn reġġet irrimarkat is-sejha għal approċċi mfassla apposta u skedi taż-żmien realistici għat-transizzjoni tal-enerġija

Fl-Ottubru, bħala riżultat tal-erba' laqgħat tal-Grupp ta' Hidma ETP SSCF u d-diskussjonijiet, LIFE ippreżenta [r-rakkomandazzjonijiet finali](#) approvati [tal-Grupp ta' Hidma SSCF](#) lid-DG MARE. Huma enfasizzaw li s-settur tal-ħut żgħir (SSCF) laħaq punt kritiku ta' tnaqqis. Għalhekk, huwa meħtieġ li jinħareġ Pjan ta' Azzjoni obligatorju biex jappoġġja l-SSCF fl-Ewropa u jipprovdi ċ-ċertezza meħtieġa għal futur aktar ċar u sostenibbli, li se jaġixxi bħala fattur ewlieni ta' possibbiltà mhux biss għat-Transizzjoni tal-Energija iżda wkoll għar-rinnovazzjoni ġenerazzjonali tagħha. Jekk dan isir, l-SSCF jinsabu f'pożizzjoni tajba biex ikompli jmessu t-transizzjoni tal-enerġija grazzi għall-impronta tal-karbonju tagħhom li diġà hija baxxa ħafna, u b'hekk jinħolqu opportunitajiet biex jerga' jithajjar is-settur u jipprovdi kundizzjonijiet tax-xogħol aħjar. Il-prijoritizzazzjoni tal-finanzjament pubbliku għat-tranzizzjoni enerġetika ta' dan is-settur (li huwa protett, sinifikanti, aċċessibbli u mfassal apposta għalihom) hija essenzjali biex tinkiseb kundizzjonijiet kompetittivi ġusti. Ara hawn [id-dokument sħiħ](#).

Fl-aħħar tas-sena u bbażat fuq ir-riżultati tal-gruppi tax-xogħol differenti, il-10 koordinaturi tal-gruppi tax-xogħol attendew għal diversi laqgħat biex jaqblu fuq Konsiderazzjonijiet Kongunti tal-Gruppi ta' Appoġġ tal-ETP dwar il-Peska u l-Akkwakultura tal-UE sabiex ikunu lesti biex jiġu ppubblikati fil-bidu tas-sena 2026. Ara [d-dokument finali](#) hawn.

(Marta Cavallé tippreżenta fl-avveniment tal-Energy Transition Partnership li sar fil-European Maritime Days f'Cork, 2025)

(Marta Cavallé flimkien ma' koordinaturi oħra tal-gruppi ta' xogħol tal-Energy Transition Partnership li Itaqgħu mal-Kummissarju Costas Kadis f'Cork, matul il-Jumijiet Marittimi Ewropej, 2025)

Regolament ta' Kontroll u Deroġa tal-Portijiet Imniżżla

Matul is-sena 2025, LIFE esprima tħassib qawwi dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament il-Ġdid dwar il-Kontroll, partikolarment id-deroġa li tippermetti lil bastimenti industrijali jniżżlu qbid mhux ordnat f'"Portijiet Imniżżla". LIFE ħabbret

li dan joħloq riskji serji ta' trasparenza u jpoġġi piż ingust fuq il-pesċaturi ta' skala żgħira, li jridu jikkonformaw ma' limiti stretti ta' tolleranza ta' 10–20% u obbligi oħra ta' rapportar eżiġenti. LIFE kompla jitlob monitoraġġ eDNA tal-atterraġġi industrijali biex tiġi żgurata superviżjoni xierqa.

Dawn il-kwistjonijiet ħargu b'mod ċar hekk kif sajjieda żgħar madwar Spanja mobilizzaw f'manifestazzjonijiet u f'strajk ġenerali. Filwaqt li appoġġjaw kontroll effettiv, enfasizzaw id-diżkonnessjoni bejn ir-regolamentazzjoni u r-realtajiet tas-sajd kostali—bħal il-ħtieġa imprattika li tingħata avviż ta' erba' sigħat qabel id-daħla fil-port, jew li jiġu mkejla l-qbidiet fuq il-bord b'mezzi imprattiki, margini ristretti ta' żball, u, l-iktar inkwetanti, li jpoġġu s-sigurtà tagħhom f'riskju. It-tħassib kiber ukoll dwar l-introduzzjoni ta' għodod diġitali, bil-għawwar jwissu li għodod u sistemi li ma ġewx ittestjati biżżejjed u li ma ġewx iddisinjati flimkien jistgħu jirreplikaw il-fallimenti u l-iżbalji tal-ġustizzja li rajna fl-esperjenza tal-iVMS fir-Renju Unit.

Matul is-sena, LIFE enfasizza li l-miżuri ta' kontroll iridu jkunu ġusti u proporzjonati, bil-flotot industrijali soġġetti għall-istess, jekk mhux għal livell ogħla ta' skrutinju, bħas-settur ta' skala żgħira minħabba r-riskju ogħla ta' ksar potenzjali min-naħa tagħhom. Min-naħa l-oħra, id-diġitalizzazzjoni għandha tiġi kko-disejnjata mal-għawwiema, b'fokus fuq l-empowerment u l-appoġġ tal-bżonnijiet tagħhom, mhux biss fuq il-kontroll tagħhom.

Pjanifikazzjoni Spazjali Marittima u Żona Regenerattiva ta' 12-il Milja

Il-Pjanifikazzjoni Spazjali Marittima (MSP) saret pilastru ċentrali tal-gvernanza tal-oċeani Ewropej, bil-għan li tibbilanċja l-użi kompetittivi tal-ispazju marittimu—mill-peska u l-konservazzjoni sa l-enerġija u t-trasport 'il bogħod mill-kosta. Hekk kif iż-żoni kostali qed isiru dejjem aktar mimlija, l-isfida tinsab fi żgurar li l-pjanifikazzjoni spazjali tappoġġja r-rigenerazzjoni ekoloġika u l-ekwità soċjali, minflok ma tħaffef l-espansjoni industrijali. Għall-għawwiema ta' skala żgħira, id-deċiżjonijiet tal-MSP jaffettwaw direttament l-aċċess għall-postijiet tradizzjonali tal-għawm, is-saħħa tal-ekosistemi kostali, u l-viabbiltà tal-mezzi ta' għajxien ibbażati fil-komunità. Għalhekk, LIFE ħadmet biex tiżgura li l-vuċijiet tal-għawwiema b'impatt baxx jinstemgħu f'dawn il-proċessi u li l-għarfien tagħhom jinfluwenza d-disinn tal-politika.

Matul is-sena 2025, LIFE ħadet sehem attivament f'Dialogu dedikat għall-Implimentazzjoni tal-MSP, laqgħat tal-MSEG, avvenimenti tal-Ocean Week, u diskussjonijiet tal-UNOC3 dwar il-gvernanza tal-oċean. F'dawn il-fora kollha, LIFE

ippromwovat b'mod kostanti l-istabbiliment ta' żona rigenerattiva ta' 12-il mil riżervata għas-sajd ta' skala żgħira b'impatt baxx, spazju fejn irkupru ekoloġiku u tmexxija komunitarja jistgħu jeżistu flimkien. L-organizzazzjoni promwoviet qafasijiet ta' ko-ġestjoni li jagħtu s-setgħa lill-għaddasa biex jipparteċipaw direttament fit-teħid ta' deċiżjonijiet u sejthet għall-rikonoxximent tal-impatti kumulattivi taż-żvilupp tal-enerġija 'l bogħod mill-kosta fuq l-ekosistemi marini u l-komunitajiet kostali, bil-bżonn ta' valutazzjonijiet indipendenti u rigorużi tal-impatt ambjentali u soċjoekonomiku. LIFE ukoll hegġet lill-formulaturi tal-politika biex jiddeterminaw kompromessi ċari bejn is-sigurtà tal-ikel u tal-enerġija, u tiżgura li t-tranzizzjoni tal-Ewropa għall-enerġija rinnovabbli ma ssirx fuq dahar il-peska sostenibbli jew ir-reżiljenza kostali.

Permezz ta' dan ix-xogħol, LIFE pożizzjonat lis-sajjieda ta' skala żgħira bħala shab essenzjali fl-Ekonomija Blu biex jiformaw futur marittimu ġust u rigenerattiv għall-Ewropa.

Riflessjoni mill-ġdid dwar il-peska: viżjoni għal peska b'impatt baxx fl-Ewropa

Matul iż-żewġ snin li għaddew, LIFE ingħaqdet ma' Seas at Risk (SAR) biex tiffurma u torganizza l-grupp Rethink Fisheries, magħmul minn firxa wiesgħa ta' partijiet interessati li jinkludu sajjieda, bejjiegħa tal-ħut, xjenzati u s-soċjetà ċivili. Flimkien, permezz ta' laqgħat wiċċ imb'wiċċ u onlajn, il-grupp iffurma b'mod kongunt "il-viżjoni għal sajd ġust u b'impatt baxx fl-Ewropa", billi inkorpora elementi ambjentali, soċjali, kulturali, ekonomiċi u ta' governanza biex jipproponi viżjoni futura għas-settur tas-sajd li tirrispetta kemm il-limiti planetarji kif ukoll l-istandards soċjali.

Il-proċess intemm fl-2025 bil-pubblikazzjoni [tad-dokument finali tal-viżjoni](#) u l-pakkett ta' komunikazzjoni tiegħu ([sit web](#), [sommariju tal-viżjoni](#), [brochure](#), u [album tar-ritratti](#)) li tnieda fil-Parlament Ewropew fit-2 ta' Diċembru, ospitat mill-Eurodeputat Thomas Bajada.

Id-dokument issa huwa miftuħ għal appoġġ u endorsements godda. Dan, flimkien mar-rapport ippubblikat qabel "[Fisheries for a new era](#)" dwar mudelli tan-negozju alternattivi għas-sajd ta' skala żgħira u b'impatt baxx li huma tajbin għall-bnedmin u għall-pjaneta, jipprovdi parir politiku ewlieni u l-aħjar prattiki biex jinfluwenzaw il-viżjoni Ewropea għas-sajd u l-akkwakultura għall-2040, li l-Kummissjoni Ewropea għandha l-kompitu li tippreżenta fl-2026.

ATTIVITAJIET REĠJONALI: LIFE FUQ WIČĊ L-ILMA

Minkejja riżorsi limitati, is-sena 2025 kienet sena ta' involviment reġjonali intens għall-LIFE. Madwar il-baċiri tal-baħar fl-Ewropa, il-pescaturi ta' skala żgħira kellhom jiffaċċjaw pressjonijiet ekoloġiċi dejjem j iżjedu, aċċess dejjem jonqos għar-riżorsi, u kompetizzjoni dejjem tikber għall-ispazju marittimu. LIFE ħadem mill-qrib mal-membri biex jiddefendi d-drittijiet tagħhom, jissahħaħ il-vuċi tagħhom, u jippromwovi pesċa sostenibbli b'impatt baxx adattata għar-realtajiet lokali.

Sahħaħ ir-rappreżentanza fil-Kunsilli Konsultattivi (reġjuni kollha)

LIFE kompla jespandi l-partecipazzjoni tiegħu fil-Kunsilli Konsultattivi (ACs) u l-gruppi konsultattivi differenti. Konkretament, fl-2025 ksibna l-istatus ta' osservatur fil-Grupp ta' Esperti tal-Istati Membri dwar il-Politika Marittima (MSEG), li zied mal-partecipazzjoni kontinwa tagħna fil-BSAC u l-MEDAC. Attendajna wkoll il-laqgħat Inter-AC. Hemmhekk, nappoġġjaw lill-membri tagħna biex jikkoordinaw u jinvolvu ruħhom b'mod strategiku biex iħabbu l-vuċi tagħhom fuq kwistjonijiet ta' interess għalihom u skont il-pożizzjonijiet ġenerali li ftehmna fuqhom (imsemmija hawn fuq).

B'ħafna modi, is-sena 2025 immarkat punt ta' bidla fundamentali fil-mod kif nippartecipaw fil-Kunsilli Konsultattivi (ACs) minħabba li, għalkemm l-operaturi tas-sajd ta' skala żgħira fil-flotta ta' vapuri taħt il-12-il metru li jużaw tagħmir mhux mġorr (SSCF) jistgħu teorikament ikunu rappreżentati permezz ta' diversi assoċjazzjonijiet f'firxa ta' kunsilli konsultattivi, prinċipalment permezz ta' organizzazzjonijiet ta' membri tal-flotta mħallta, fl-esperjenza tagħna, ir-rappreżentanza dedikata reali tal-interessi tas-SSCF u l-involvement tal-operaturi tas-SSCF huma pjuttost limitati. Wara ftehim tal-Bord tad-Diretturi ta' LIFE fil-bidu tas-sena 2025, LIFE bdiet sejha għall-istabbiliment ta' Kunsill Konsultattiv dedikat għas-sajd ta' skala żgħira, skont il-logika ta' Kunsilli Konsultattivi oħra mhux reġjonali. Bl-istess mod

li Kunsill Konsultattiv Pelagiku jew Kunsill Konsultattiv tal-Akkwakultura huma kapaċi jiffokaw l-involvement tal-partijiet interessati fuq segment partikolari tal-flotta jew interess tas-sajd, l-AC tas-SSCF se jippermetti lis-sajjieda ta' skala żgħira jkollhom forum fejn il-partikolaritajiet tagħhom jistgħu jiġu diskussi permezz ta' punti rilevanti fl-aġenda tas-SSCF, u b'hekk jipprovdu pariri rilevanti lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri u jtejbu r-risultati għall-oġettivi ta' ġestjoni tas-sajd u konservazzjoni.

Bħala segwitu għal ittra mibgħuta lil Julia Rubeck u lill-unità DG Mare li tittratta mal-Kunsilli Konsultattivi, LIFE ippreżentat u ddiskutiet l-idea f'laqgħa mal-Kummissarju Kadis. Huwa notevoli li din l-idea dehret fil-Patt tal-Oċean, li jinnota li l-Kummissjoni se tikkunsidra wkoll l-istabbiliment ta' Kunsill Konsultattiv dedikat (SSCF).

Dan wassal għal reazzjoni negattiva qawwiya minn ħafna partijiet interessati, inklużi diversi ACs. LIFE tkompli tappoġġja t-talba tagħha permezz ta' korrispondenza u komunikazzjonijiet.

Reġjun tal-Baħar Baltiku u tat-Tramuntana

Kriżi fil-Baħar Baltiku u Negożjati dwar il-Kwoti

2025 kienet sena ta' sfida għar-reġjun Baltiku. LIFE kkundannat il-qsim ingust tal-piż li jpoġġi pressjoni sproporzjonata fuq il-pesċaturi ta' skala żgħira fil-proposta tal-KE tal-2026 dwar l-Opportunitajiet ta' Peska fil-Baħar Baltiku. Ahna enfasizzajna li l-SSCF, li tirrappreżenta 92% tal-flotta Baltika, qed iġġorr l-iktar tnaqqisiet severi u sejħna biex minflok isiru tnaqqisiet fis-sajd pelagiċi industrijali. LIFE wkoll avżat kontra ż-żieda proposta ta' 45% fil-kwota tas-sprat, li kienet tpoġġi f'riskju li tiddgħajjef aktar il-bilanċ tal-ekosistema.

Matul is-sena, LIFE ħadet sehem attivament fil-gruppi ta' abbozzar ta' Baltfish, BSAC, u ICES, u sostniet l-inklużjoni tal-ħareng tal-Baħar Bothniċi fil-pjan tax-xogħol tal-presidenza ta' Svezja u enfasizzat il-bżonn ta' aċċess għall-qbid sekondarju tal-merluzz għal għodod passivi. Promwovat ukoll l-użu ta' monitoraġġ eDNA għall-qbid industrijali maħsub għall-produzzjoni ta' farina tal-ħut u żejt.

Id-deċiżjoni finali tal-Kunsill — li allokat 97% tal-qbid fil-Baħar Baltiku għall-aringa u s-sprat, b'maġġoranza kbira minnhom destinati għar-riduzzjoni industrijali — kkonfermat it-tħassib ta' LIFE dwar l-inewità strutturali. Id-deċiżjoni kienet

mhux unanimu, u LIFE aċċettat b'sodisfazzjon l-impenn mill-Istati Membri kollha tal-Kunsill mill-Baħar Baltiku flimkien mal-Kummissjoni biex jitolbu parir xjentifiku mingħand ICES bil-għan li jerggħu jinbnew l-istokkijiet.

Reġjun f'kriżi — u sena ta' avukati bla heda

Il-Baħar Baltiku baqa' fil-qalba tax-xogħol reġjonali ta' LIFE fl-2025. Bil-livelli tal-istokkijiet tal-merluzz, l-aringi u s-salmoni fl-aktar livelli baxxi fl-istorja, u b'tbassirijiet ICES dejjem aktar mhux konnessi mal-osservazzjonijiet tal-għarabjoti, LIFE intensifika l-isforzi tagħha biex tiżgura ġestjoni aktar ġusta u biex tipproteġi l-viabilità tal-komunitajiet kostali. Bħala parti minn dawn l-isforzi, l-avukatizmu ta' LIFE dwar il-kriżi fil-Baħar Bothni (Bottenhavet) wassal lill-MP Malin Larsson biex jissottometti Skriftlig fråga 2024/25:1416 lill-Ministru Peter Kullgren. L-intervent uża l-informazzjoni ta' LIFE biex jagħti pressjoni lill-gvern biex jibqa' sod wara tnaqqis propost ta' 62% fil-kwota, u b'hekk jipproteġi lis-sajjieda kostali ta' skala żgħira kontra l-interessi industrijali.

- **Marzu:** Il-membri tal-LIFE iltaqgħu mal-Kummissarju Kadis f'Simrishamn. Huma, Bengt Larsson (SYEF) u Stefan Nordin (Kustfiskarna Bottenhavet PO), heġġew lill-Kummissarju biex jindirizza l-kollass ekoloġiku tal-Baħar Baltiku u t-tagħbija sproporzjonata imposta fuq il-pesċaturi ta' skala żgħira. Huma enfasizzaw li "nistgħu nissopravvivu b'kwoti baxxi, imma mhux aktar għeluq," u wrew l-iniġuitajiet tal-għeluq tal-merluzz li ilu fis-seħħ mill-2019.
- **Mejju:** LIFE ipparteċipat bħala osservatur fil-Grupp ta' Abbozzar tal-Pariri tal-ICES u esprima tħassib li l-parir xjentifiku — li rrakkomanda għeluq kontinwu għall-istokkijiet ewlenin — ma setax jappoġġja r-rkupru taħt il-kundizzjonijiet kurrenti. LIFE avża li l-proposta 70,000 żieda fi qbidiet kien tunnellata b'mod kbir farina tal-benefiċċj ħut fabbriki, kosta mhu x u komunitajiet.
- **Ġunju:** LIFE sfidat iż-żidiet proposti fil-kwoti tas-sprat fil-Forum Baltfish, sejjaħ għal aċċess garantit għall-qbid sekondarju tal-merluzz għal għodod passivi, l-introduzzjoni ta' monitoraġġ eDNA tal-qbid industrijali, u l-inklużjoni tal-aringa tal-Baħar Bothnjan fil-pjan tax-xogħol tal-presidenza ta' Svezja.
- **Settembru:** Ġew ippubblikati l-Proposti tal-Kwoti Balti 2026, u LIFE ikkritikat pubblikament il-proposta tal-Kummissjoni li tpoġġi l-iktar tnaqqis sever fuq l-SSCF — minkejja li l-SSCF jirrappreżenta 92% tal-

flotta u qed tbatu minn tnaqqis ta' 36% fil-valur tal-qbid matul il-perjodu 2018-2022.

- **Ottubru:** LIFE esprima diżappunt kbir fid-deċiżjoni tal-Kunsill tal-Ministri dwar il-Kwoti Balti li allokat 97% tal-qbid totali għall-ħaranga u s-sprat, il-maġġoranza minnhom tintuża għall-produzzjoni ta' farina tal-ħut u żejt, u b'hekk tissaħħu l-inugwaljanzi strutturali u jinqerdet irkupru tal-istokkijiet.
- **Ottubru:** Il-Koordinatur Baltiku ta' LIFE ġie intervistat fuq ir-radju Svediż dwar il-kwistjoni tal-qbid sekondarju tas-salmon fl-industrija tas-sajd industrijali. Huwa enfasizza l-bżonn ta' għodod moderni ta' monitoraġġ bħal eDNA biex tivvaluta l-qbid sekondarju tas-salmon u tipprotegi l-popolazzjonijiet vulnerabbli.
- **Novembru:** LIFE ħadet sehem fil-Konferenza dwar il-Futur tal-Politika Komuni għas-Sajd (CFP) organizzata mill-grupp politiku S&D. LIFE enfasizzat il-bżonn ta' xjenza li "tpoġġi aktar ħut lura fil-baħar" u wriet id-diskrepanza bejn il-mudelli xjentifiċi kurrenti u r-realtajiet tas-sajd ta' skala żgħira.

Jaħdem biex itejjeb l-aċċess għas-swieq fir-Reġjun

Fl-Ottubru, il-qbidiet ta' aringa ta' membru ta' LIFE ġew miċħuda minn proċessur minħabba l-barriera tas-suq ikkawżata mill-MSR – li tippermetti biss il-bejgħ ta' aringa maqbuda b'trawler iċċertifikat mill-MSR. Dan l-inċident enfasizza l-urġenza u r-rilevanza tax-xogħol ta' LIFE fuq Sistema ta' Garanzija Partecipativa (PGS) għas-SSCF.

Permezz tax-xogħol ta' LIFE mal-katini tal-provvista u r-ristoranti, li għandu l-PGS fil-qalba tiegħu, appoġġajna ristoranti biex jiżviluppa linji gwida dwar is-sostenibbiltà fuq kif jakkwista l-ħut li jinkludu l-perspettivi tal-għarab tal-iskala żgħira sabiex l-aċċess tagħhom fis-suq ma jkun ristrett minn ċertifikazzjoni ta' parti terza bħall-MSR. Ir-ristorant, Seafood Gastro f'Stockholm, għażel il-kriterji tiegħu stess aktar pragmatici għall-akkwist, billi inkorpora l-għarfien lokali tal-għarab. LIFE ukoll għaqqadhom ma' sajjieda ta' skala żgħira fost il-membri Svediżi tagħna, li wasslu lir-ristorant biex jibda jixtri direttament minnhom u jistabbilixxi sħubijiet kontinwi mingħajr intermedjarji.

Reġjun tal-Mediterran u tal-Baħar Iswed

It-tiżiż tal-gvernanza tradizzjonali u d-difiża tal-mezzi ta' għajxien kostali

Il-pesċaturi ta' skala żgħira fil-Mediterran u fil-Baħar Iswed komplew jiffaċċjaw pressjoni intensa min-bidla fil-klima, il-kompetizzjoni spazjali, u l-prattiki ta' pesċa industrijali. LIFE ħadem mill-qrib mal-membri biex jippromwovi l-ko-ġestjoni, jipproteġi l-polivalenza, u jiżgura aċċess ġust għar-riżorsi.

Nibqgħu involuti bħala parti interessata formali fil-kumitati tal-ko-ġestjoni f'Katalonja (Spanja), speċjalment fil-kumitati tal-kalamari (ibbażati fuq il-peska) u ta' Cap de Creus (ibbażati fuq żona). Barra minn hekk, ipparteċipajna fil-laqgħa annwali tal-kumitat tal-ko-ġestjoni tal-gzejjer Pitiuses fl-Gzejjer Baleari (Spanja).

Fl-aħħar nett, nkomplu nieħdu sehem fil-kumitat tal-organizzazzjoni [tal-Forum SSCF](#) tal-GFCM, inizjattiva li tirrispondi għar-rakkomandazzjonijiet fil-Pjan Reġjonali ta' Azzjoni għas-Sajd ta' Skala Żgħira fil-Mediterran u fil-Baħar Iswed (RPOA-SSCF) biex toffri appoġġ lis-sajjieda żgħar u lill-ħaddiema tal-ħut biex jiżviluppaw aktar il-kapaċitajiet u l-ħiliet tagħhom rigward is-sajd ta' skala żgħira sostenibbli u l-mezzi ta' għajxien.

Reġjun Atlantiku

- **Mejju:** Il-membri Irlandiżi ta' LIFE iltlaqgħu mal-Kummissarju Kadis biex jressqu tħassib urgenti li qed jitressaq minn sajjieda żgħar tal-Atlantiku. Huma enfasizzaw il-bżonn ta' rinnovazzjoni ġenerazzjonali, l-impatt devastanti tal-għeluq tal-pollak fuq il-meżżi ta' għajxien qrib il-kosta, l-ostakli fl-aċċess għall-finanzjament tal-Organizzazzjonijiet tal-Produtturi, u n-nuqqas ta' aċċess ġust għall-kwoti għas-sajjieda żgħażaġħ li qed jidhlu fis-settur.
- **Ġunju:** LIFE u IIMRO aċċettaw il-parir rivedut tal-ICES dwar il-merluzz, li rakkomanda TAC ta' 3,310 tonnelli — bidla kbira mill-parir preċedenti ta' TAC zero li effettivament waqqaf il-kaptura bil-linja manwali fil-kosta. Din il-bidla rrapreżentat pass sinifikanti lejn irkupru tal-viabilità għall-komunitajiet kostali li jiddependu fuq dan l-istokk.
- **Settembru:** *Fil-Les Assises de la Pêche et de la Mer*, il-President ta' LIFE, Gwen Pennarun, esprima tħassib dwar id-dgħufijiet fl-evalwazzjonijiet tal-ICES għall-branzin, l-użu dejjem jikber ta' "trawls erba' pannell" b'ftuħ għoli li jaħdmu taħt il-maskra ta' trawls demersali,

filwaqt li jaġixxu b'hal trawli pelagiċi (li huma pprojbiti) fl-ilmijiet kostali, u l-bżonn li l-għawwiema jingħataw il-poter biex jimmanigġjaw b'mod kongunt iż-żoni tradizzjonali tagħhom.

- Il-Bord tal-Peska tal-Baħar Irlandiż ippubblika rapport li żvela paradossi ewlenin fis-settur tal-SSCF fl-Irlanda: għalkemm l-SSCF jirrappreżentaw 84% tal-bastimenti, huma jammontaw għal biss 7% tal-qawwa tal-mutur; jipprovdu 56% tal-impjeg nazzjonali fil-peska (imkejje b'FTE); u jibqgħu l-iktar segment tal-flotta effiċjenti fil-fjuwil. Minkejja d-dhul li qed jonqos, il-profitt gross żdied prinċipalment minħabba xogħol familjari mhux imħallas. LIFE użat dawn is-sejbiet biex tappoġġja appoġġ immirat u rikonoxximent formali tal-kontribut soċjoekonomiku tas-SSCF.

PROĠETTI U INNOVAZZJONI

2025 kienet sena ta' progress sinifikanti fil-portafoll tal-proġetti ta' LIFE. Mill-diġitalizzazzjoni sal-ġlieda kontra speċi invażivi, mit-tranzizzjoni enerġetika sal-peska rigenerattiva, LIFE avvanza soluzzjonijiet prattiċi biex tappoġġja lill-pesċaturi b'impatt baxx u tissaħħaħ ir-reżiljenza kostali.

Fish-X: Diġitalizzazzjoni għall-Peska Ġusta u Sostenibbli

Matul is-sena 2025, LIFE kkontribwixxa b'mod attiv biex jitlesta l-proġett Fish-X, li kellu l-għan li jiżviluppa għodod diġitali għall-monitoraġġ tal-bastimenti u r-rapportar tal-qbid skont ir-Regolament dwar il-Kontroll rivedut. Fil-workshop finali li sar fil-Parlament Ewropew f'April, LIFE enfasizza li d-diġitalizzazzjoni trid tkun ta' servizz għas-sajjieda u mhux piż għalihom, u sottolinja l-importanza ta' sistemi faċli għall-utent li jirriflettu r-realtajiet tal-operazzjonijiet ta' skala żgħira u jipprovdu diversi benefiċċji.

Aktar kmieni fis-sena, fil-Konferenza u Expo ta' Fish-X f'Marzu, LIFE aċċettat b'mod pożittiv il-Mappa tat-Triq ta' Fish-X għat-Trasformazzjoni Diġitali u enfasizzat il-bżonn ta' proċessi ta' disinn inklussivi immexxija mill-għarab. L-organizzazzjoni enfasizzat li l-innovazzjoni effettiva tiddependi fuq il-kollaborazzjoni ma' dawk li jużaw l-għodod fil-baħar.

Fish-X fl-aħħar wera li l-għawwim tal-ħut fuq skala żgħira mhumieq lura fit-tranzizzjoni diġitali fl-Ewropa — huma qed imexxuha, meta t-teknoloġija tkun iddisinjata b'mod li tqis il-bżonnijiet u l-esperjenzi tagħhom fil-qalba tagħha.

Il-Goby Ċirkolari: Bidla ta' Speċi Invażiva f'Opportunità

FI-2025, LIFE ingħaqdet ma' proġett immirat lejn l-evalwazzjoni tal-potenzjal kummerċjali tal-ispeċi invażiva Round Goby għas-sajjieda kostali ta' skala żgħira fil-Baħar Baltiku. Parti kbira minn dan ix-xogħol kienet tinvolvi l-immaniġġjar ta' operazzjonijiet ta' sajd ta' prova bejn April u Ġunju ma' sajjieda kuntrattati fis-Svezja u l-Ġermanja, li wrew rati ta' qbid promettenti u qbid sekondarju minimu. Wara l-istaġun, LIFE ħadet ħsieb il-ġbir tad-dejta, innota l-interess tas-suq hekk kif ristoranti ta' livell għoli inkluda l-goby ċirkolari fil-menu tat-togħma tiegħu, u organizzat it-trasport ta' kampjuni mfriži mill-Ġermanja lejn l-Istitut għas-Sigurtà tal-Ikel, is-Saħħa tal-Annimali u l-Ambjent (BIOR) fil-Latvja għall-analiżi tal-kontaminanti qabel ma għadda s-settijiet tad-dejta tal-qasam lill-Università Svediża tax-Xjenzi Agrikoli (SLU).

Barra mill-logistika, LIFE investigat l-iżvilupp tas-suq u l-viabbiltà ekonomika ta' attività tas-sajd permanenti. Fil-kollaborazzjoni mas-Submariner Network, LIFE nieda kwestionarju għas-sajjieda, l-operaturi tal-bejgħ bl-ingrossa u l-kċinieri biex jiddetermina r-rekwiżiti tal-katina tal-valur. Biex tiġbor aktar għarfien, LIFE ipparteċipat f'żjara ta' studju fil-Litwanja f'Novembru biex jeżamina s-sajd kostali, il-faċilitajiet ta' proċessar u l-mudelli tan-negozju, u ppreżenta r-riżultati preliminari matul is-serje ta' webinar *"The Business Case of a Blue Economy"*.

(Ritratt tal-vizta ta' studju @Aksel Ydrén/LIFE, Litwanja, 2025)

Dawn l-attivitajiet ipprovdew dejta dwar l-aspetti prattiċi u l-ostakli fis-suq ta' possibbli industrija tal-għawm tal-goby ċirkolari. Permezz tad-dokumentazzjoni tal-logistika tal-għawm u r-rekwiżiti tal-katina tal-valur, ix-xogħol ta' LIFE fl-2025 iservi bħala bażi għall-evalwazzjoni ulterjuri kemm tal-ġestjoni ekoloġika kif ukoll tal-viabbiltà ekonomika għall-għawwas kostali ta' skala żgħira.

LIFE għandu rwol ċentrali fil-proġett Interreg dwar il-peska kummerċjali tal-goby ċirkolari u l-kummerċjalizzazzjoni tagħha fil-Baħar Baltiku.

Seaglow: Innovazzjoni għall-Peska Reżiljenti għall-Klima

FI-2025, LIFE kompla bl-involviment qawwi tiegħu fil-proġett SEAGLOW, immexxi l-attivitajiet ta' komunikazzjoni u disseminazzjoni filwaqt li kellu rwol attiv kemm fil-pakketti tax-xogħol tal-politika kif ukoll fil-mudell tan-negozju. Bħala mexxej tal-pakkett tax-xogħol tal-komunikazzjoni, LIFE kkoordinat l-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni permezz tas-sit web multilingwi tal-proġett, il-kanali tal-midja soċjali, l-involviment mal-midja u l-partecipazzjoni f'avvenimenti, u għen biex itejjeb l-għarfien dwar soluzzjonijiet innovattivi biex jitnaqqas il-konsum taż-żejt u l-emissjonijiet ta' gassijiet serra fis-sajd ta' skala żgħira.

LIFE ukoll kkontribwixxa b'mod sinifikanti għall-iżvilupp ta' qafas politiku u regolatorju biex jappoġġja t-tranżizzjoni enerġetika tal-peska ta' skala żgħira fil-Baħar Baltiku u fil-Baħar tat-Tramuntana. Permezz ta' konsultazzjonijiet mal-partijiet interessati u l-involviment mal-pesċaturi, LIFE għen fl-identifikazzjoni tal-ostakli tekniċi, umani u regolatorji għad-dekarbonizzazzjoni u kkontribwixxa għall-iżvilupp ta' rakkomandazzjonijiet politiċi biex jiffaċilitaw l-adozzjoni ta' teknoloġiji b'emissjonijiet baxxi.

Barra minn hekk, LIFE u s-sħab tiegħu bdew jippreparaw ix-xogħol biex jappoġġjaw l-iżvilupp ta' mudelli tan-negozju sostenibbli għall-adozzjoni u r-replikazzjoni ta' teknoloġiji innovattivi fis-sajd ta' skala żgħira. Dan se jkun kompitu li jitlesta fl-2026 u se jinkludi l-involviment tal-komunitajiet tas-sajd u l-partijiet interessati f'diskussjonijiet dwar opportunitajiet fis-suq, il-bżonnijiet ta' investiment, l-adozzjoni tat-teknoloġija u l-viabbiltà kummerċjali fit-tul tas-soluzzjonijiet ta' dekarbonizzazzjoni. Permezz ta' dawn l-attivitajiet, LIFE se jgħin biex jiżgura li l-innovazzjonijiet tal-proġett mhumienx biss effettivi teknikament, iżda wkoll fattibbli ekonomikament u trasferibbli għal komunitajiet tas-sajd oħra madwar l-Ewropa.

Flimkien, dawn l-isforzi qed jgħinu biex isaħħu l-viżibilità ta' Seaglow, jappoġġjaw l-involviment tal-partijiet interessati u jkkontribwixxu għal triq ġusta u Prattika lejn id-dekarbonizzazzjoni tal-flotta tal-peska ta' skala żgħira fl-Ewropa.

(Il-partners ta' Seaglow waqt it-tieni laqgħa tal-konsorzju tal-proġett. Isvezja, 2025)

Sistema ta' Garanzija Partecipativa (PGS) għas-SSCF

B'appoġġ minn Patagonia, LIFE avvanza b'dokument ta' Mapa tat-Triq Strategika biex jistabbilixxi Sistema ta' Garanzija Partecipativa (PGS) għas-Sajd ta' Impatt Baxx.

Kumitat ta' redazzjoni iltaqa' diversi drabi u ħadem biex jipproduci d-dokumentazzjoni meħtieġa għal skema bħal din, inkluż: viżjoni komuni u prinċipji bażiċi, aspetti operazzjonali ta' PGS, pjan tan-negozju u skeda taż-żmien.

Proposta giet ppreżentata lill-Assemblea Ġenerali ta' LIFE u approvata. Madankollu, hemm bżonn ta' aktar xogħol biex jiżdiedu aktar dettalji dwar l-aspetti operazzjonali tal-PGS, fil-pjan tan-negozju u fil-mekkaniżmi ta' verifika, li nippjanaw li niffinalizzaw matul is-sena 2026.

Sadanittant, is-Segretarjat ta' LIFE kompla jiġbor fondi għal dan il-proġett sabiex inkunu nistgħu nimxu 'l quddiem lejn il-fażijiet tat-testjar u l-implimentazzjoni. Din hija inizjattiva strategika biex tappoġġja lill-membri tagħna biex itejbu l-aċċess fis-suq, tappoġġja sistemi ta' ikel ġusti u sostenibbli u tipprovdi alternattiva kredibbli u aċċessibbli għas-skemi ta' ċertifikazzjoni ta' partijiet terzi li huma mfassla għal floti industrijali.

KOMUNIKAZZJONIJIET, AVVENIMENTI U MEMBRI

2025 kienet sena ta' riferiment għall-viżibilità, il-kopertura u l-involvement tal-membri ta' LIFE. Permezz ta' avvenimenti ta' livell għoli bħal , , konferenzi internazzjonali bħal ,

komunikazzjonijiet mmirati u alleanzi strateġiċi, LIFE saħħaħ ir-rwol tiegħu bħala l-vuċi ewlenija għall-għarab tal-ħut żgħar u ta' impatt baxx fl-Ewropa.

Impenn mal-Istampa u l-Midja

XOGHOL PREŻENTAT FIH

Fokus fuq il-
Ħut Il-
Kmandant
Forum tal-
Pescaturi La
Nazione
Il-Ħut Il-Mundus
Maris Permezz tal-
Fessuri Industrijali tal-
Ħut Europa Press
La Vanguardia
Telepremsa
Cantabria Liberal
Diario Siglo XXI

PUNTI EHDENJA

Kwoti Balti
Artikolu 17
Agħmel il-Ġbir tal-Ħut
Ġust Riforma tal-
Konsulenza Xjentifika
Allokazzjoni tat-Tonn
Blu ta' Azzar
Transizzjoni tal-Enerġija
Esklużjoni mis-Suq tal-
SSF

PROĊESSI INTERNI U GOVERNANZA

Tkabbir fil-membri u t-tisħiħ tal-gvernanza

2025 kienet sena fejn l-istrutturi ta' gvernanza ta' LIFE wrew li huma adattati għall-iskop tagħhom, u lagħbu rwol ewlieni fl-iżvilupp strateġiku ta' LIFE. Filwaqt li l-membri tagħna komplew jikbru kemm fil-għadd ta' organizzazzjonijiet kif ukoll ta' pajjiżi rappreżentati, LIFE saħħaħ ukoll il-gvernanza tiegħu billi ċċelebra l-assemblea elettiva u rinnova l-bord tad-Diretturi.

Membri Ġodda: in-Norveġja u l-Portugall jingħaqdu ma' LIFE

Fl-Ottubru, LIFE aċċettat lil Norges Kystfiskarlag, li tirrappreżenta aktar minn 400 bastiment ta' impatt baxx. Il-membri tagħhom isaħħu l-preżenza ta' LIFE fl-Ewropa ta' Fuq u jsaħħu l-kooperazzjoni transfruntiera fil-Baħar tat-Tramuntana.

Fi Diċembru, LIFE aċċolja wkoll lil Marsempre, li tirrappreżenta xx bastimenti tal-peska ta' skala żgħira mill-Portugall. Aħna nilqgħuhom bħala l-ewwel organizzazzjoni membru minn dan il-pajjiż, u b'hekk il-membri ta' LIFE issa jinsabu f'18-il Stat Membru.

Rinnovament tal-Bord tad-Diretturi u nomina ta' president ġdid

Fi Novembru saret l-assemblea elettoral f'Brussell, flimkien mal-Forum Make Fishing Fair. Kien hemm preżenza kbira b'entuzjażmu, u ngabret interess kbir b'numru kbir ta' applikanti għall-elezzjoni.

Inħatar Bord tad-Diretturi ġdid, li jirrappreżenta l-baċiri kollha tal-baħar, u issa huwa kompost kif ġej:

Isem	Kariga	Assoċjazzjoni	Pajjiż
Mediterran u Baħar Iswed			
Federico Gelmi	Direttur	Assoċjazzjoni tal-Pescaturi ta' Pantelleria	Italja
Kazimir Bogović	Direttur	Assoċjazzjoni tal-Ħutiera Żgħar Kostali tal-Adriatiku	Kroazja
Macarena Molina	Tesorier	Pescartes	Spanja
Baltiku u Baħar tat-Tramuntana			
Bengt Larsson	Segretarju	SYEF	Isvezja
Kasia Stepanowska	Direttur	Grupp Darłowska tal-Produtturi tal-Ħut u l-Oneri	Polonja
Erik Meyer	Direttur	Assoċjazzjoni għall-Protezzjoni tal-Peska Schleswig-Holstein	Il-Ġermanja
Atlantiku			
Gwen Pennarun	President	Assoċjazzjoni tal-Handliners tal-Bretanja	Franza
Seamus Bonner	Direttur tas-sigġijiet kondiviżi (Atlantiku tat-Tramuntana)	IIMRO	Irlanda
Bally Philp	Direttur tas-sigġijiet kondiviżi (Atlantiku tat-Tramuntana)	SCFF	Ir-Renju Unit
Sandra Amezaga	Direttur tas-sigġijiet kondiviżi (Atlantiku t'Isfel)	Nisa Melħin	Spanja

David Pavon	Direttur tas-sigġijiet kondiviżi (Nofsinhar	Cofradia el Hierro	Spanja
	Atlantiku)		

L-elezzjoni ta' Bord il-Ġdid tad-Diretturi hija milqugħa, peress li tirrifletti taħlita bilanċjata tajba ta' assoċjazzjonijiet storiċi u ġodda, b'bilanċ aħjar bejn is-sessi (30% nisa), u b'kull baċin tal-baħar li għandu Direttur mara wieħed.

Bil-Bord imġedded, LIFE qed tistenna bil-herqa li tkompli bil-missjoni tagħha li tagħti s-setgħa lis-sajjieda żgħar u tappoġġja s-sajd sostenibbli b'impatt baxx b'valur soċjo-ekonomiku għoli madwar l-Ewropa.

Is-Segretarjat ta' LIFE iżid il-kapaċità

FI-2025, LIFE saħħaħ is-Segretarjat tiegħu biex jappoġġja aħjar lill-membri u jwieġeb għat-talbiet operazzjonali u politiċi dejjem jikbru. It-tim laqa' **lil Aksel Ydrén, Uffiċjal tal-Proġett tal-Baħar Baltiku**, li ġab miegħu esperjenza Prattika fl-ispeċijiet tas-sajd artigjanali, b'mod partikolari fil-ċertifikazzjoni tal-prodotti. Hu se jappoġġja l-attivitajiet fil-Baħar Baltiku u fil-Baħar tat-Tramuntana, b'fokus partikolari fuq il-Proġett Round Goby.

FI-istess ħin, LIFE temmet it-tfittxija għal **Uffiċjal Amministrattiv u Finanzjarju** full-time, u appuntat **lil Claudia Cantele Silva** biex tissaħħaħ is-sistemi interni u tiżgura ġestjoni finanzjarja u amministrattiva soda mill-uffiċċju ta' Brussell. Hija se tiegħu l-pożizzjoni fl-2026.

Dawn iż-żidiet itejbu b'mod sinifikanti l-kapaċità tal-LIFE li jipprovdi appoġġ, koordinazzjoni u avukati ta' kwalità għolja madwar l-Ewropa.

SOMMARJU FINANZJARJU 2025 U BAĠIT 2026

Finanzi ta' LIFE 2025

FI-2025, il-finanzi ta' LIFE wrew progress kostanti fid-diversifikazzjoni tad-dħul u fl-iżvilupp ta' sħubijiet ġodda. **€216,328 ġew trasferiti mill-2024** fil-baġits multiannwali. Matul l-2025, LIFE irċieva żieda **addizzjonali €319,856 ta' dħul**, bl-akbar sehem ġej mill-għotja ta' ħames snin tagħna ma' Velux Fonden (€170,000). Appoġġ ġdid minn Patagonia (€46,000) lejn in-Netwerk taż-Żgħażaġħ tagħna immarka pass importanti fl-involviment ta' kumpaniji soċjalment responsabbli, filwaqt li fondi tal-UE (€41,000) għall-proġett Round Goby u finanzjament minn Telos (€40,000) għenu biex isaħħu l-kapaċità amministrattiva u finanzjarja ta' LIFE.

kapaċità amministrattiva u finanzjarja. B'mod ġenerali, billi kkombinajna l-ammont trasferit u d-dħul riċevut, **LIFE kellu €536,184 disponibbli** biex iwettaq l-attivitajiet tiegħu matul is-sena.

L-ispejjeż fl-2025 laħqu **total ta' €419,315**, u baqgħu f'konformità mat-tkabbir u l-attivitajiet ta' LIFE. **L-ispejjeż tal-persunal** żdiedu meta mqabbla mal-2024 minħabba żieda fil-kapaċità, bl-impjieg ta' Maniġer tal-Proġett Baltiku għall-proġett Round Goby (finanzjat kompletament mir-riżorsi tal-UE) u Uffiċjal Amministrattiv u Finanzjarju full-time appoġġjat permezz ta' Telos. **Is-spejjeż ġenerali u l-ispejjeż operattivi** żdiedu ftit, prinċipalment minħabba l-kera ta' kmamar tal-laqgħat għall-intervisti, il-miżati tas-servizz tal-pagi, u t-tagħmir għall-persunal il-ġdid. **L-ispejjeż fuq l-attivitajiet tal-proġett** żdiedu b'mod sinifikanti hekk kif LIFE espondiet ix-xogħol tagħha permezz ta' inizjattivi bħal Round Goby, Seaglow u PGS, filwaqt li l-kampanja Make Fishing Fair żiedet spejjeż addizzjonali ta' vjaġġar u interpretazzjoni.

Wara li ġew ikkalkulati d-dħul kollu, l-ispejjeż, u l-fondi trasferiti mill-2024, LIFE għalaq is-sena 2025 b'bilanċ bankarju ta' **€116,869**.

Baġit 2026

Hekk kif LIFE tidhol fis-sena 2026, l-investiment kontinwu fid-diversifikazzjoni tad-dħul jibqa' essenzjali. Hafna minn dan il-progress jirriżulta minn relazzjonijiet ġodda u strateġiċi, bħal ma' Tanka, u minn kollaborazzjonijiet imġedda ma' sħab ta' żmien twil bħal Waterloo. Huwa mistenni li sehem sinifikanti mid-dħul ta' LIFE fl-2026 jiġi minn fondi tal-UE, li jirrifletti l-involviment qawwi tal-organizzazzjoni fl-opportunitajiet ta' finanzjament kurrenti u f'proġetti li jappoġġjaw it-trasformazzjoni tal-peska żgħira madwar l-Ewropa.

Fl-istess ħin, din id-dipendenza tenfasizza l-bżonn li jitwessa' aktar il-bażi ta' finanzjament biex tiġi żgurata aċċess għal riżorsi ewlenin flessibbli. Bil-fondi ta' Velux li jispicċaw fl-2026 – li storikament kienu sors ewleni ta' appoġġ adattabbli – LIFE qed tiżviluppa b'mod attiv proposti li jippreċedaw **il-finanzjament ewleni u r-reżiljenza finanzjarja fit-tul**, u b'hekk tpoġġi l-fondazzjoni għat-tkabbir sostenibbli u biex jitnaqqas ir-riskju ta' konċentrazzjoni.

Il-dħul mistenni jikber b'+80% mill-2025 sal-2026, filwaqt li **l-ispejjeż mistenni jikbru b'+23%**. Ir-rata oġġla ta' tkabbir fid-dħul hija prinċipalment spjegata minn nuqqasijiet ta' kkoordinazzjoni fil-ħin: għal xi proġetti, il-fondi riċevuti fl-2026 jkopru spejjeż li diġà saru fis-snin ta' qabel

(eż. Round Goby, Seaglow), filwaqt li oħrajn jirriflettu kontribuzzjonijiet mistenni minn finanzjaturi għal spejjeż multiannwali li se jaslu matul is-snin li ġejjin (eż. Velux, Tanka).

Hawn taħt hawn **ħarsa** komprensiva **lejn il-finanzi tas-sena 2025**, kif ukoll **il-baġit tas-sena 2026**:

Profitti u Telf	Eżerċitati 2025	Baġit 2026	Sena b'sena
(a) Dħul Totali	319,855.68	540,868.04	69%
Għotjiet / Donazzjonijiet	317,556.68	537,768.04	69%
Patagonja	45,574.24		-100%
Wieħed biss	21,220.61	27,312.61	29%
Fond Velux	85,000.00	85,000.00	
Fond Velux II	85,000.00	85,000.00	
Proġett Round Goby	40,761.83	202,772.87	397%
Ġbir ta' lokalizzazzjoni tas-satelliti		1,998.09	
Seaglow		67,126.23	
FLMD	40,000.00		-100%
Tanka		35,000.00	
Waterloo		18,558.24	
OAK		15,000.00	0%
Ħlasijiet tal-membri	2,299.00	3,100.00	35%
Ħlasijiet tal-membri	2,299.00	3,100.00	35%
(b) Spejjeż Totali	(419,314.71)	(514,669.28)	23%
Salarji	(286,694.37)	(353,996.77)	23%
Uffiċċju ta' Brussell	(104,285.20)	(149,618.74)	43%
Uffiċċju Mediterranju	(69,640.41)	(69,540.05)	0%
Uffiċċju Svediż	(112,768.76)	(134,837.98)	20%
Spiza tal-overheads u spejjeż operattivi	(39,183.64)	(42,880.04)	9%
OH Uffiċċju ta' Brussell	(12,612.15)	(11,034.04)	-13%
OH Uffiċċju Mediterranju	(4,265.32)	(5,530.00)	30%

OH Uffiċċju Żvediz	(3,293.88)	(6,626.00)	101%
Flasijiet Ġenerali	(19,012.29)	(19,690.00)	4%

Attivitajiet tal-Proġett	(93,436.70)	(117,792.47)	26%
---------------------------------	--------------------	---------------------	------------

Idma fil-qasam, Ġbir tad-dejta u

Riċerka	(10,605.00)	(9,391.96)	-11%
Spejjeż tal-Persunal	(11,118.03)	(13,000.00)	17%
Komunikazzjoni u Sensibilizzazzjoni	(4,998.01)	(6,535.12)	31%
Kunsilli Konsultattivi	(2,757.73)	(1,440.00)	-48%
Involvement tal-partijiet interessati u ko-			
Hoġġien	(16,173.49)	(47,227.82)	192%
Vjaġġar u Spejjeż ta' Żamma	(47,784.44)	(40,197.57)	-16%

Riżultat nett tas-sena (a + b)	(99,459.03)	26,198.76	-126%
---------------------------------------	--------------------	------------------	--------------

Fluss tal-flus	Reali 2025	Bagit 2026	Sena b'sena
Riżultat nett għas-sena	(99,459.03)	26,198.76	-126%
Flus kontanti disponibbli minn perġodi preċedenti	216,328.14	116,869.09	-46%
Flus kontanti disponibbli fl-aħħar tas- sena	116,869.11	143,067.85	22%

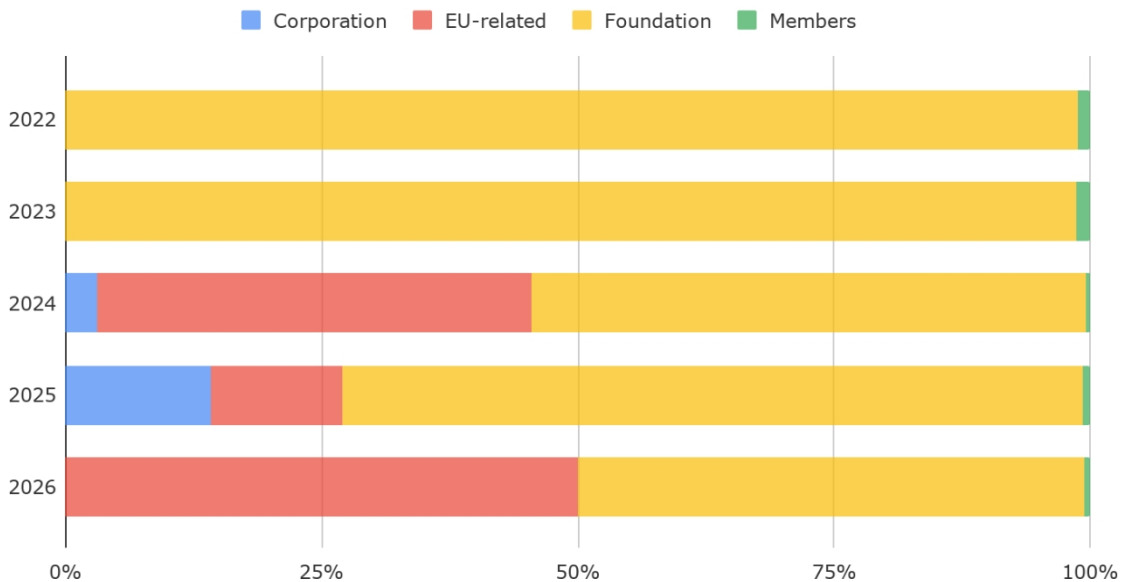
Nota: Dawn il-figuri jirriflettu l-kontabilità għall-immaniġġjar u jistgħu jkunu differenti mill-kontijiet statutorji ta' LIFE. Il-kontabilità finanzjarja uffiċjali ssegwi r-regoli Belġjani dwar ir-rikonossiment tad-dhul u d-deferimenti, filwaqt li dan il-qari jippreżenta dhul u spejjeż operazzjonali għal skopijiet ta' ġestjoni interna u jista' ma jkunx irreġistrat skont l-istess regoli.

Finanzjament

Matul id-deċennju li għadda, LIFE diversifikat b'mod sinifikanti l-bażi ta' finanzjament tagħha. Fl-ewwel snin tagħha, l-organizzazzjoni kienet tiddependi prinċipalment fuq fondazzjonijiet filantropiċi għall-appoġġ ewlieni. Minn dakinhar, LIFE espandiet b'suċċess f'sorsi ġodda ta' finanzjament, billi daħlet f'programmi tal-UE, f'sħubijiet korporattivi, u f'kontribuzzjonijiet tal-membri. Din il-mixtura usa' ta' finanzjaturi tissaħħaħ ir-reżiljenza finanzjarja ta' LIFE u tappoġġja l-ambizzjonijiet strateġiċi fit-tul tagħha.

Kif jidher fil-grafiku hawn taħt, **(a) sorsi ta' finanzjament skont it-tip ta' finanzjatur**, LIFE issa jibbenefika minn portafoll aktar bilanċjat li jinkludi fondi tal-UE u kontribuzzjonijiet minn korporazzjonijiet soċjalment responsabbli bħal Patagonia.

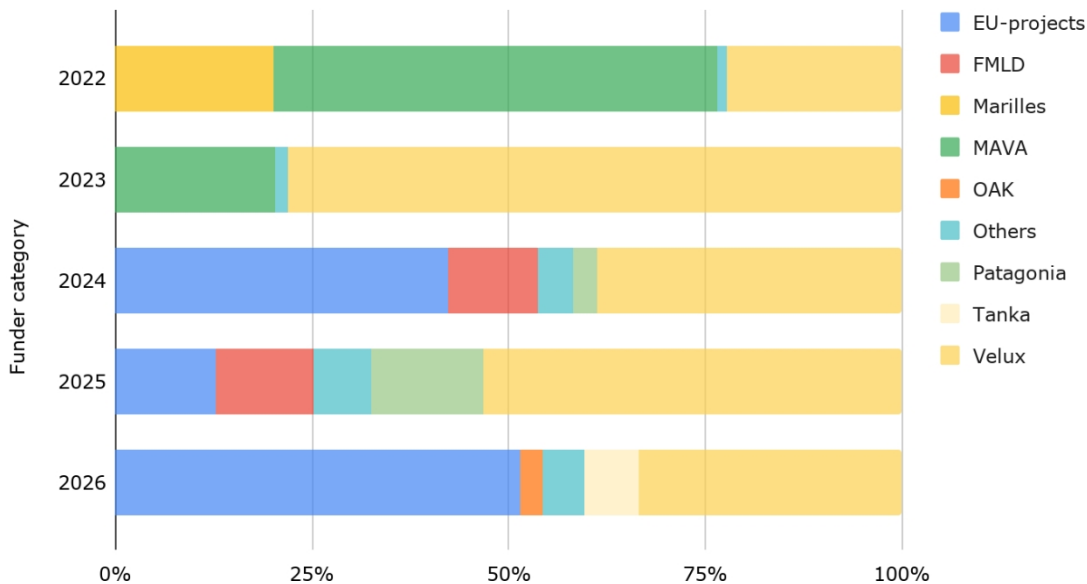
(a) Funding sources per type of funder

Il-miż-taħlita ta' finanzjament kif tidher fil-grafu **(b) Miż-taħlita ta' finanzjament skont il-finanzjatur** kompliet tiżviluppa b'mod pożittiv, tirrifletti l-isforzi kontinwi ta' LIFE biex tiddiversifika s-sorsi tad-dħul tagħha u tissaħħaħ l-aċċess għall-finanzjament ewlieni. FI-2026, għalkemm madwar nofs id-dħul ta' LIFE għadu mistenni jiġi minn għotjiet tal-UE – tipikament inqas flessibbli u marbuta ma' proġetti speċifiċi – l-organizzazzjoni qed tespandi b'mod attiv in-netwerk tagħha ta' sħab u appoġġaturi.

Billi tikkultiva relazzjonijiet ġodda ma' fondazzjonijiet filantropiċi, donaturi korporattivi u sħab allinjati, LIFE qed tpoġġi l-bażi għal struttura ta' finanzjament aktar bilanċjata u reżiljenti. Dawn l-isforzi għandhom l-għan li jiżguraw bażi stabbli ta' finanzjament ewlieni u jnaqqsu r-riskju ta' konċentrazzjoni, u b'hekk jiżguraw sostenibbiltà finanzjarja u indipendenza fit-tul.

(b) Funding mix per funder

NHARSUN LEJN IS-SENA 2026

Is-sena 2026 se tkun sena deċiżiva għall-futur tal-peska ta' skala żgħira fl-Ewropa. Il-konvergenza tal-evalwazzjoni tal-CFP, il-Viżjoni 2040 għall-Peska u l-Akkwakultura, l-Ocean Act, ir-reviżjoni tad-Direttiva Qafas dwar l-Istrateġija Marittima, il-Pjan tat-Triq għat-Transizzjoni fl-Energija u n-negozjati dwar il-baġit li jmiss tal-UE se jiffurmaw il-qafas regolatorju, finanzjarju u ambjentali għas-settur matul id-deċennju li ġej.

Il-prijorità ewlenija ta' LIFE hi li tiżgura Pjan ta' Azzjoni tal-UE għas-Sajd ta' Skala Żgħira. L-organizzazzjoni se tadvoka biex il-Pjan ta' Azzjoni jiġi inkorporat fl-Ocean Act, appoġġjat minn skeda ta' implimentazzjoni obligatorja u riżultati li jistgħu jiġu mkejla biex jiġi żgurat progress konkret għas-settur.

Aċċess ġust għar-riżorsi tal-peska jibqa' objettiv ċentrali. LIFE se tippromwovi l-implimentazzjoni tal-Artikolu 17 kif kien maħsub originarjament, inkluż opportunitajiet ta' sajd protetti u obligatorji għas-sajjieda ta' skala żgħira u allokkazzjoni aktar ekwa tad-drittijiet ta' aċċess.

Il-pjanifikazzjoni spazjali marittima trid tiproteġi spazju għas-sajd b'impatt baxx. LIFE se jappoġġja żoni ta' sajd rigenerattiv, aċċess preferenzjali għall-zona kostali ta' 12-il mil nautiku għas-sajd ta' skala żgħira, u

mizuri biex jipprevjenu d-diżlokkazzjoni spazjali dejjem tikber tas-settur minn attivitajiet kompetittivi tal-Ekonomija Blu.

It-tisħiħ tal-ko-ġestjoni se jtejjeb il-gvernanza tas-sajd. L-organizzazzjoni se tkompli tippromwovi r-rikonoxximent formali u t-tisħiħ tal-Prud'homies u sistemi tradizzjonali oħra ta' ko-ġestjoni bħala mudelli effettivi ta' gvernanza għas-sajd sostenibbli.

It-tranzizzjoni enerġetika trid tappoġġja, mhux tgħabbi, l-industrija tas-sajd ta' skala żgħira. LIFE se jissorvelja l-implimentazzjoni tal-Mappa tat-Triq għat-Tranzizzjoni Enerġetika u r-Regolament rivedut dwar il-Kontroll tas-Sajd, u jippromwovi l-innovazzjoni filwaqt li jiżgura li r-rekwiżiti l-ġodda jibqgħu proporzjonati u finanzjarjament sostenibbli għas-settur.

Sistema ta' Garanzija Partecipativa se jtejjeb l-opportunitajiet fis-suq. Il-kunsinna tal-Mappa Strategika u l-assigurazzjoni ta' finanzjament għall-implimentazzjoni pilota se jkunu pass ewlieni biex jipprovdu alternattiva aċċessibbli għas-sistemi ta' ċertifikazzjoni industrijali u biex isaħħu s-sistemi ta' ikel sostenibbli.

Ir-rinnovazzjoni ġenerazzjonali hija essenzjali għall-futur tas-settur. LIFE se tkompli tippromwovi aċċess aħjar għall-formazzjoni, għall-finanzjament u għall-opportunitajiet ta' sajd għas-sajjieda żgħażaġħ, filwaqt li tniedi n-Netwerk Żgħażaġħ LIFE biex tissaħħaħ il-mexxejja, it-trasferiment tal-għarfien u r-reżiljenza fit-tul tas-settur.

Sħubijiet aktar b'saħħithom se jżidu l-influwenza tas-settur. It-tkabbir tal-membri u l-bini ta' alleanzi mas-soċjetà ċivili, xjentisti, fondazzjonijiet u produttori primarji oħra b'impatt baxx se jsaħħu l-kapaċità ta' avukati u jippromwovu settur primarju aktar reżiljenti u sostenibbli.